

TOSQUIJA

revista de Vilobí d'Onyar, Salitja i Sant Dalmai

DOSSIER ELS JOVES

desembre 1990

número 15

SUMARI

TOSQUIJA

revista de l'Educació d'Orient, Nàsties i Sant Dalmau

DOSSIER ELS JOVES

desembre 1990

numera 73

REVISTA TRIMESTRAL

N.º 15 - ANY IV - DESEMBRE 1990

Editorial	3	Des de l'escola	27-31
Col·laboracions	4	El poble viu	32-35
<i>Escudella i carn d'olla</i>		<i>Sant Galderic i la pagesia</i>	
Divulgació	5-9	<i>L'Associació de Pares d'Alumnes</i>	
<i>Castells de Catalunya</i>		<i>L'Associació Pere Antoni</i>	
<i>Coneguem els nostres escriptors</i>		<i>Els comptes de la Festa Major</i>	
<i>El racó del rodamón</i>		Agenda - acord Ajuntament	36-38
La salut un hàbit	10-14	Esports	39-41
<i>El mal d'esquena</i>		Humor i entreteniments	42
Plats i olles	15	Paisatges a l'abast	44
Dossier	17-26		

COL·LABORADORS: Lluís Ball-llosera, Montse Clavell, Pilar Falgueras, Dolors García, Dolors Guillamí, Victoria Medrano, Cisco Miró, Lluís Molins, Olga Moreno, Joaquim Puigvert, Dolors Rabionet, Albert Sala, Rosa Sanglas, Dora Santamaria, Carme Solà, Lluís Simon, Maurici Vilert, Col·legi Josep Madrenys.

FOTOGRAFIES: Albert Sala, Joaquim Puigvert, Lluís Molins.

NOTA DE REDACCIÓ: Els conceptes i opinions sostinguts als articles signats que apareixen a la revista no representen, necessàriament, l'opinió d'aquesta.

S'acceptaran treballs signats amb pseudònim, però el Consell de Redacció ha de conèixer, en tot cas, la identitat de l'autor.

IMPRESSIÓ: Palahí Arts Gràfiques, Girona
Dipòsit Legal: GI 439/87

LA VEU DELS JOVES

*S*i haguéssim de fer un repàs demogràfic, ràpid i breu, al col·lectiu de ciutadans del nostre municipi, ben segur que no descobriríem res de nou ni d'especial que ens diferenciés substancialment dels ciutadans d'altres municipis semblants al nostre. La nostra comunitat és formada per nens, joves, adults i gent gran. Els nens, fins a vuitè d'EGB, assisteixen a l'escola del poble i molts d'ells han passat abans per la guarderia. Els tenim a prop i els coneixem bé, sabem què fan i amb qui juguen, i els coneixem l'escola i els mestres, també. TOSQUIJA va elaborar, no fa gaire, tot un dossier sobre l'escola, els mestres i els seus alumnes. Dels adults i de la gent gran, de les seves activitats, dels serveis i prestacions municipals, del seu origen, de les seves festes i de molts aspectes més, ens n'ocupàvem en el dossier de "Ja som 2.000", el juliol de l'any passat. És evident que, dins d'aquest estudi, hi entraven també els joves. Però som conscients que el tema era massa general com per poder conèixer-los més a fons. Ens feia falta la seva veu, la veu dels joves, per acabar de conformar l'estudi de la nostra població.

Al nostre municipi i als altres pobles i municipis de la comarca, hi viu un grup considerable de joves d'entre catorze-quinze i vint i vint-i-un anys que han sortit ja de l'EGB però no han tingut temps encara d'establir-se pel seu compte. És aquesta etapa, difícil i màgica a la vegada, irrepètible, que sovint marca profundament el futur de cada persona. El dossier que presentem tot seguit, però, no intenta saber què n'esperen, del futur, aquests joves, sinó simplement quin és el seu present: com són, què fan, què en pensen d'una sèrie de temes sobre la societat actual, què troben a faltar o què els sobra en els seus pobles, com es diverteixen, com es guanyen els diners per a les seves despeses, què llegeixen, on van, quin tipus de relació mantenen amb la família, amb els amics, amb els veïns.

I si TOSQUIJA es proposa trobar respostes a algunes d'aquestes preguntes no és només per curiositat. El municipi el formem tots, els grans, els petits i els joves. I no cal pensar gaire per adonar-se que els joves són qui, ara mateix, ho tenen més difícil per trobar en els seus pobles allò que els fa falta per créixer. És evident que sovint cal que en surtin per estudiar, treballar i divertir-se. Per molts motius, aquests tres aspectes es concentren a les ciutats i accedir-hi, per a la majoria de joves dels pobles, representa un camí no gens planer o, si més no, diferent al que segueixen els joves de ciutat.

No pretenem de cap manera trobar ni donar solucions ràpides als conflictes que poden presentar els nostres joves ni tampoc jutjar les seves respostes. Si hi ha solucions, s'han de buscar entre tots i, sobretot, amb ells. I les respostes donades només ofereixen, al capdavant, l'oportunitat d'una reflexió.

Escudella i carn d'olla

Si a Astúries tenen com a menjar típic la favada asturiana, i a Madrid el "cocido madrileño", a Catalunya tenim l'escudella i carn d'olla. Aquest vell cuinat sembla que es va perdent, malgrat que encara algunes famílies, principalment on hi ha gent de la tercera edat, tot sovint en solen fer. És un menjar que es pot cuinar de diverses maneres i per a totes les butxaques. Com més carn bona i variada s'hi posa, més bona és. També s'en pot fer de barata, tal com la menjava jo quan era jove.

Si menjaves aquest menú per dinar, de segur que tindries gana per berenar, pel que es veu, era un menjar baix en preu i també en calories.

Els temps han canviat i els costums han variat en tots els conceptes.

Els menjars, el sistema de treball, els vehicles, i fins i tot nosaltres. Abans la gent de pagès tot llaurant, cavant o fent qualsevol feina, cantava i xiulava. Quan arribava el temps de les collites de fruits, olives, raïms, avellanes, etc. S'ajuntaven colles de nois i noies que tot treballant cantaven i xiulaven fent que amb els seus cants el treball resultés molt més agradable i curt.

A l'hora de dinar arribava la mestressa de casa portant-los el menjar.

Molts dies el menú era escudella i carn d'olla. Que n'era de bona!

A l'hora de les postres, i quan plegaven de la feina, s'explicaven acudits creant un ambient ple d'alegria i optimisme.

Va arribar la indústria creant milers de llocs de treball per una part i per l'altra la gran variació de maquinària per a tots els afers del camp. Ara només sents fressa de tractors i pudor de gas-oil. Ara és un altre temps. El temps de la maquinària, de les presses i del mal de cap. Ja no es canta, ja no es riu, tot són renecs. Les lletres del tractor, la factura del mecànic o altres pagaments, que ens priven de dormir.

Vam entrar al Mercat Comú, arriba carn llet i cereals de tot arreu. El que hem de comprar és molt car, el que tenim per vendre va a cap diner. A més s'ha de fer declaració de renda i pagar l'IVA.

Tot ha canviat... és un altre temps!

Aquelles persones grans i jovent que tant cantaven pels camps n'ha quedat només el record.

En, MAURICI VILERT I RAMIÓ

27-9-1990

Agroquímics
SALVI

VILOBÍ D'ONYAR

Fruitex, S.A.

VILOBÍ D'ONYAR

Castells de Catalunya **Castell de Quermançó**

Al municipi alt empordanès de Vilajuïga, magníficament construït dalt d'un turó als contraforts occidentals de la serra de Rodes hi destaca la silueta del castell de Quermançó. La bellesa de les seves ruïnes i del seu entorn fàcilment ens faran corre la imaginació i gairé creure en la llegenda que diu que el castell és habitat per una dama encantada que guarda una cabra d'or enterrada als fonaments. Ben segur que si passejem pel castell una vesprada de tramuntana ens semblarà sentir la seva veu que ens parla.

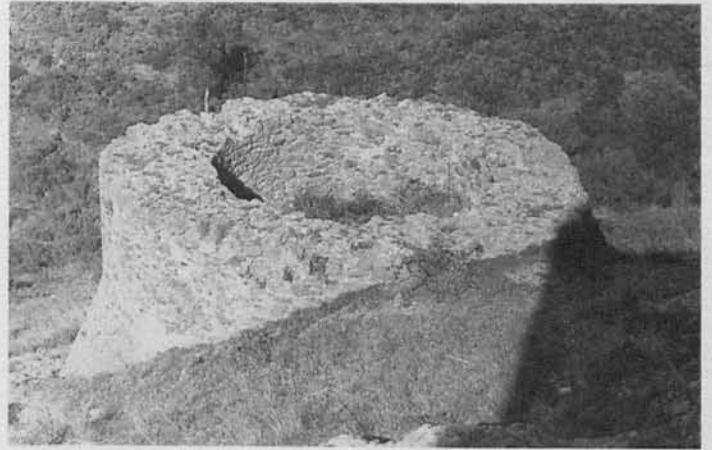
Hom conta també que la dama del castell només li agradava menjar el moll de l'os, fins a tal punt que el bestiar va escassejar.

Un poeta va escriure amb aquestes paraules els laments de la dama:

*Per haver ignorat un dia
que el pa de nous era millor,
vaig perdre la senyoria
del castell de Quermançó.*

El castell de Quermançó fou construït el segle X si bé al Turó on està enclavat s'hi han trobat ceràmiques ibèrica i romana, el que demostra que aquest lloc privilegiat havia estat habitat ja en l'Edat antiga.

L'any 1078 el comte Ponç I d'Empúries l'anomena en el seu testament i el concedia als fills Hug i Berenguer conjuntament amb altres dominis. Ponç I va crear i instal·lar a Quermançó el primer arxiu diplomàtic del Comtat d'Empúries. L'any 1128 el comte Ponç Hug I d'Empúries va actuar arbitràriament contra el seu parent Berenguer

Retall d'una torre enronada.

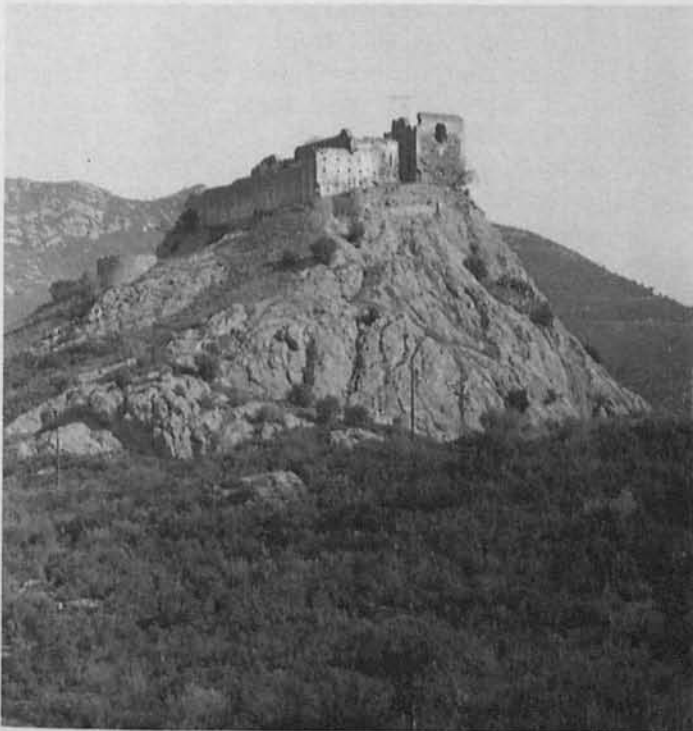
Renard, Senyor de Peralada, i altres veïns, la qual cosa va provocar l'atac del comte de Barcelona Ramon Berenguer III qui per tal de protegir els damnificats va assetjar el castell i allí vencé al comte emporità.

Ponç Hug I fou pres a Barcelona i hagué de pagar una indemnització de guerra. Com a curiositat direm que la indemnització, entre altres coses, consistia en: enderrocar totes les fortificacions fetes en motiu d'aquesta guerra, entre les quals hi havia la fortificació de Figueres, sofrir l'embargament de la seva espasa, la qual estava custodiada per un cavaller fins haver satisfet les indemnitzacions, també hagué de pagar al comte barceloní tres cavalls, tres vasos d'argent i cinc-centes lliures en mules. L'any 1138 entrà altre cop en guerra, aquest cop amb el comte de Barcelona Ramon Berenguer IV. Per fer les paus un es va comprometre a enderrocar el castell de Quermançó, (encara podem veure una torre tallada arran del talús) i l'altre a enderrocar el castell de Rocabertí.

Durant la invasió francesa de l'any 1288 el castell caigué en mans enemigues juntament amb els de Requesens, Rocabertí i altres de les rodalies. El 1292, durant la guerra contra els reis de Mallorca i França, Jaume II trameté delegats per reconèixer els castells i forces de l'Empordà, al castell de Quermançó hi calien 12 homes.

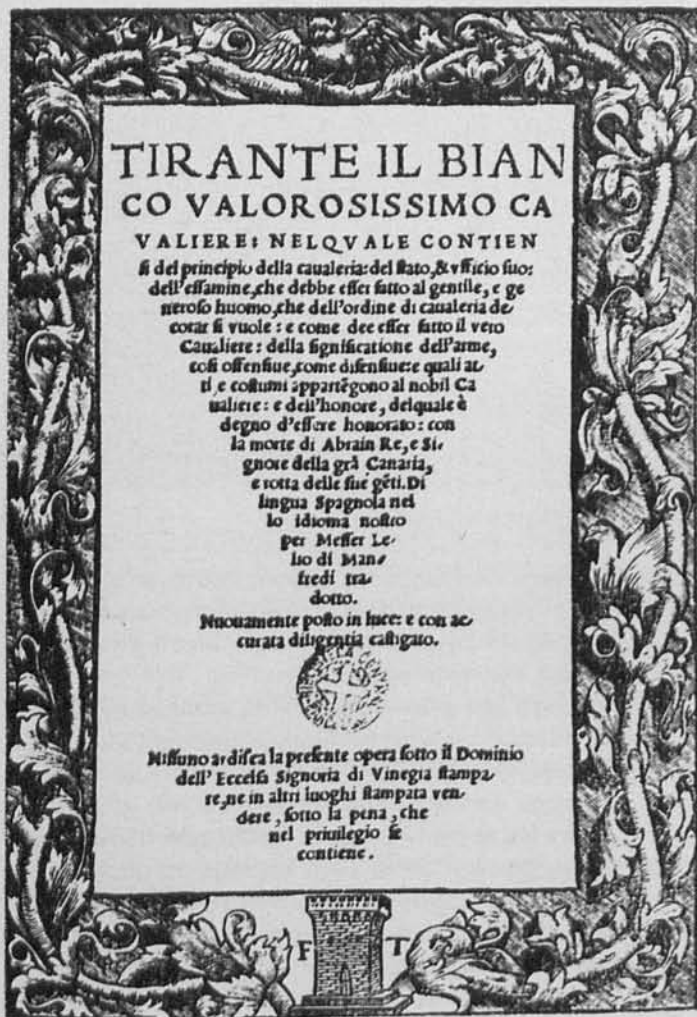
L'any 1472 tropes addictes a Joan II ocuparen el castell i l'incorporaren a la Reial Corona. Ja el 1808 les tropes napoleòniques restauraren el castell i varen ampliar i fortificar les seves defenses.

Al castell podem accedir-hi fàcilment per la carretera de Vilajuïga a Llançà, travessem un petit camp d'oliveres i de seguida ens trobem entre murs i envoltats d'espitlleres, a l'interior podem observar un seguit de cambres i accedir a la part més alta on es conserva perfectament la cisterna i on podem gaudir d'un magnífic paisatge empordanès amb el Canigó al fons.

Vista general

*Coneguem
els nostre escriptors* **Joanot Martorell**

Portada de l'edició en llengua italiana del "Tirant lo Blanch" impresa a València l'any 1538.

enguany es celebra el cinc-centè centenari de la publicació d'una de les obres més importants de la literatura catalana: *Tirant lo Blanch*, de Joanot Martorell. Tota Catalunya s'ha omplert de manifestacions culturals que ens ho recorden, així doncs, ho hem sentit als teletotals, n'hem vist programes de televisió i potser algú ha assistit a les diferents conferències que han impartit estudiosos del tema. Aquest apartat de divulgació no podia pas el·ludir aquest fet i per això, he volgut unir-me a aquesta celebració i fer-vos arribar un petit comentari que us permeti conèixer la novel·la i alhora us encomani les ganes de llegir-la.

L'obra *Tirant lo Blanch* va ésser escrita per dos autors: Joanot Martorell, que escriu les tres primeres parts, i Martí Joan de Galba que hi participà d'una manera progressiva introduint interpolacions entre els capítols 349 i 416, i redactant la segona estada del Tirant a l'Imperi Grec (del capítol 416 endavant); no es

descarta però, que la redacció d'aquesta part final l'hagués portat a terme sobre un manuscrit de Martorell.

Per entendre la novel·la cal conèixer la vida, gairebé cavalleresca, de l'autor. Sabem que Joanot Martorell va néixer a Gandia entre el 1413 i el 1415. L'any 1433 ja era cavaller i el 1437 va començar a escriure les "lletres de batalla" que ens informen de les seves gestes. Destaquem que va desafiar a mort el seu cosí Joan de Montpalau a qui acusava de no voler casar-se amb la seva germana i d'haver-la deshonrat. D'aquesta confrontació en neix un intercanvi epistolar que durà vuit mesos; però l'afer només es podia resoldre amb un combat, la qual cosa el portà a Anglaterra on trobà un jutge imparcial, el rei Enric VI Lancàster. La batalla, però, no es va portar mai a terme degut a la intervenció de la reina Maria, muller d'Alfons el Magnànim, va retornar a València on intervingué en conflictes locals, concretament contra Jaume de Ripoll i el cavaller errant Felip de Boil. Va viatjar també a Portugal. Entre 1440 i 1445 desafià Golçalbo d'Híjar -afer que tampoc es va resoldre amb combat per intercessió del rei de Navarra i la justícia civil-.

Entre 1454 i 1455 viatjà a Nàpols, per un altre plet i hi residí durant un any. Morí, solter, el 1468, però en desconeixem el dia i el lloc.

De Martí Joan de Galba, només sabem que era valencià, que es casà el 1457 i que morí el 27 d'abril de 1490.

Durant l'estada de Martorell a Gran Bretanya (març 1438 - febrer 1439) conegué la vida opulenta de la cort anglesa i llegí diverses obres literàries que després el van influir, com p. ex *Guy de Warwycke*, un relat anglo-normand del segle XIII que després reelaborà i transcrivé al català amb el títol *Guillem de Varoic*. És una obra menor, inacabada, que recull també elements didàctics i de teòrica de la cavalleria del *Llibre de l'ordre de cavalleria* de Ramon Llull. Aquest text, ampliat i modificat ocupa els 39 primers capítols del Tirant.

Si comparem el protagonista de la novel·la i l'autor, veiem clarament que el Tirant és la idealització d'allò que el propi autor hauria volgut ésser i que el canvi de costums de l'època ja no li va permetre. Podríem dir que és una novel·la biogràfica ja que ressegueix les aventures d'un cavaller imaginari en un món ple de referències i personatges extrets de la realitat històrica. Martorell, justifica tot allò que pot semblar inverosímil, precisa la localització geogràfica i creà un heroi que no és un mitè sinó un home vulnerable, al qual fereixen un munt de vegades, que guanya els torneigs gràcies a ésser un bon estratega i tècnic militar.

Manel Llanàs i Ramon Pinyol han definit l'obra com "una novel·la de cavalleria, fantàstica, històrica, militar, social, eròtica i psicològica, en definitiva, és el testimoni d'una època".

L'autor empra dos estils juxtaposats en l'escriptura. L'estil culte i retòric de la "valenciana prosa" s'usa en els parlaments i diàlegs ampul·losos, responent a la forma artificiosa de parlar de la noblesa valenciana del moment. L'estil col·loquial, fresc i immediat que inclou refranys, frases fetes i trets lingüístics valencians, dona verisme i fa que la lectura sigui més agradable.

Potser cap altra obra catalana ha assolit tan d'èxit com aquesta. Set anys després de la 1a publicació va ésser reeditada a Barcelona, l'any 1951 va ésser traduïda al castellà; el 1501 a l'italià (i reeditada posteriorment a Venècia els anys 1538, 1566 i 1611) i l'any 1737 es va traduir al francès (el 1775 nova edició). Actualment ha estat traduïda a l'anglès pel periodista David Rosenthal. Se n'ha fet un còmic i una novel·leta per a estudiants de BUP a cura de Ma Aurèlia Capmany. S'està preparant una pel·lícula i un serial televisiu.

Hi ha referències abundants de la novel·la en les obres de diversos autors catalans dels segles XVI i XVII, deixant de banda la famosa cita que en fa Cervantes en la seva magna obra *el Quixot*. Molts autors estrangers n'han adaptat fragments en les seves obres, p. ex. Ludovico Ariosto a *Orlando Furioso*, Mateo Bandello a *Novelle*, William Shakespeare a *Much ado about nothing* o Edmund Spenser a *Faerie Queen*.

Segons Ma. Aurèlia Capmany, la novel·la és un gran serial. Ara que s'ha acabat "Cristal" podeu començar a llegir l'obra. Vegeu-ne un fragment:

Tirant vol dormir amb la princesa Plaerdemavida, la donzella li ho arregla:

"Plaerdemavida féu-lo gitar (estirar) al costat de la Princesa. E les posts del llit no aplegaven a la paret

envers lo cap del llit. Com Tirant se fou gitat dix la donzella que estigués segur e no es mogués fins a tant que ella lo hi digués. E ella se posà al cap del lit estant de peus, e lo seu cap posà entre Tirant i la Princesa, e ella tenia la cara devers la Princesa; e per ço que les mànagues de la camisa l'empedièn, despullà-les, e pres la mà de Tirant e posà-la sobre los pits de la Princesa, e aquell tocà-li les mamelles, lo ventre e d'allí avall.

La Princesa despertà's e dix:

- Val-me Déu, i com est feixuga! Mirau si em pot deixar dormir.

Dix Plaerdemavida tenint lo cap sobre lo coixí:

- Oh, com sou donzella de mal comport! Eixiu ara del bany e teniu les carns llises e gentils: prenc gran delit en tocar-les.

- Toca on te vulles -dix la Princesa- e no poses la mà tan avall com fas.

- Dormiu e fareu bé, e deixau-me tocar aquest cos que meu és -dix Plaerdemavida- que jo só ací en lloc de Tirant. Oh traïdor de Tirant, e on ets tu? Que si tenies la mà llà on jo la tinc, e com seria content!

E Tirant tenia la mà sobre lo ventre de la Princesa, e Plaerdemavida tenia la sua mà sobre lo cap de Tirant, e com ella coneixia que la Princesa s'adormia, fluixava la mà, e llavors Tirant tocava a son plaer (...). Com Plaerdemavida conegué que ella molt bé dormia, afluxà del tot la mà a Tirant, i ell volgué temptar de paciència de voler dar fi a son desig, e la Princesa se començà a despertar, e mig adormida dix:

- Que mala ventura, fas? Ets tornada folla, que vols temptar lo que és contra ta natura?

E no hagué molt estat, que ella conegué que era més que dona, e no ho volgué consentir e començà a donar grans crits.

(...) E Tirant donà volta e lligà fort la corda, e ab la pressa que tenia per no ésser vist ni conegut no pensà la corda si bastava en terra; deixà's anar per la corda avall e fallia-se'n més de dotze alnes que no plegava en terra; fon-li forçat de lleixar-se caure, perquè los braços no li podien sostenir lo cos, e donà tan gran colp en terra que es rompé la cama" (capítol CCXXXIII)

MERCÈ RABIONET I RIBAS

BIBLIOGRAFIA

Història de la literatura catalana Ed. 62/Orbis, 1985 vol. I, pp. 129-140.

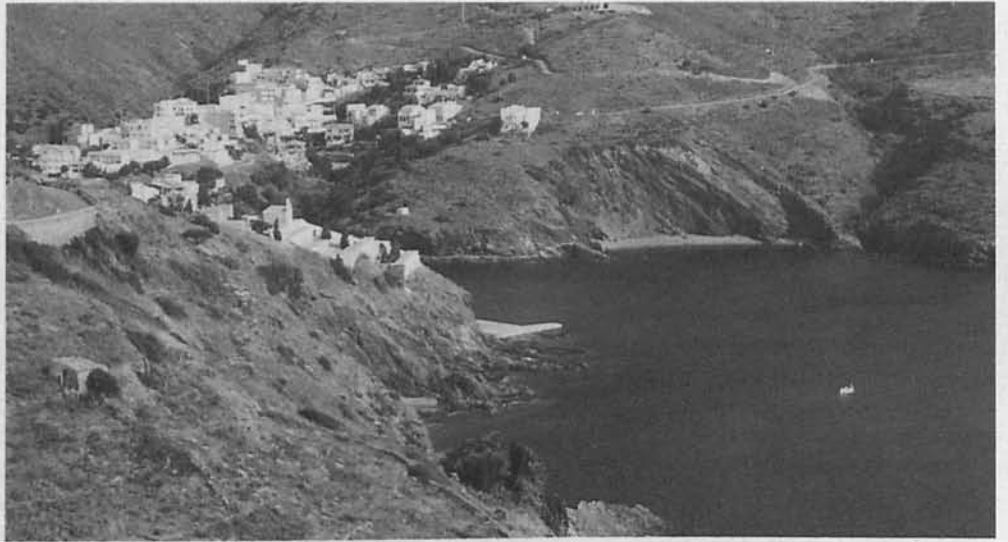
VILA, Albert, *Literatura catalana* Col. Quaderns, 5 pp. 53-54.

COMAS, Antoni, *Antologia de la literatura catalana*. Ed. Andros

VALLVERDÚ, Josep *Història de la literatura catalana*. Ed. Arimany

Programa televisió *Senyals* presentat per Josep Ma. Espinàs emès el 18-XI-90.

Portbou

El racó del rodamón

Vaig a proposar-vos un viatge curt però interessant per fer en cotxe i en un dia. El millor temps per fer-lo és a la primavera o a la tardor, encara que també és agradable a l'hivern si escollim un dia assolellat i sense tramuntana.

És un itinerari variat i amb punts d'interés tant paisatgístic com artístic o monumental; per aquesta raó pot agradar a moltes persones.

Marxant de bon matí, sense fixar hora pels que sempre tenen son, arribarem fins a Llançà i aquí començarem l'excursió enfilant la part més septentrional de la Costa Brava cap a Colera i Portbou. És una carretera una mica pesada però agafada amb calma i fent alguna parada en llocs estratègics tindrem a l'abast magnífiques vistes del Cap de Creus des del Nord, i de les profundes cales que entren terra endins. És una contrada on la geologia i les roques dominen sobre la vegetació.

Passarem per les poblacions de Colera i Portbou amb els seus satèl·lits de construccions estiuenques. Abans d'entrar a Portbou i ja sobre la vista del poble hi ha un magnífic aparcament per deixar reposar el cotxe. Tot contemplant les roques i el mar és un lloc ideal per "matar el cuc" si disposem d'un entrepà i la boteta de vi o taronjada per la mainada. Un cop amb l'estómac calmat, fins i tot el paisatge sembla més agradable i el blau de mar i cel més lluminós.

Tornant a pujar al cotxe serem a Portbou en dos minuts, travessarem el poble i ens dirigim cap a la frontera tot enfilant la carretera per l'altre costat de la cala. Abans de creuar la ratlla hi ha un surtidor de benzina que pot ésser útil per estalviar divises.

Poc després a través de la frontera i ja som a França o a Catalunya Nord, com vulgueu.

Passarem per Cerbère la primera població de l'altre costat, sempre amb vistes sobre el mar i voltats de vinyes com a tota la Costa Vermella que ara hem encetat i que s'allarga fins passat Cotlliure.

Seguint la mateixa carretera (N-114) arribarem al cap Réderis que és el punt culminant d'aquesta costa, des d'on si el dia és clar veurem tota la costa catalana fins al cap de Creus.

Més endavant trobarem Bantuls-sur-mer o Banyuls de la Merenda, població d'uns 4.000 habitants, estació balnearia i amb el laboratori Arago que és un centre de recerca i d'ensenyament de biologia marina. Aquí pot visitar-se l'Aquarium amb exemplars de la fauna del mediterrani (visita de 9 a 14 h i de 14 a 18 h; entrada 8 francs si no ha canviat).

Banyuls

Cotlliure des de Port de Vall

Cotlliure, barques a la platja

Església de Sant Andreu de Sureda

Tomba d'Antoni Machado

Des de Banyuls podem agafar dos camins diferents:

Seguint per la mateixa carretera N-114, trobarem Port-Vendres (el port de Venus dels romans) població d'uns 6.000 habitants i amb la flota de pesca més activa de tota la Costa Vermella. Si volem més panorames de costa, a uns 3,5 Km i per una carretera estreta i sinuosa podem arribar al cap Béar; després reculant aquest tros i tornant altre cop a la N-114 a uns 4 km en direcció nord arribarem a Cotlliure que serà el punt àlgid de l'excursió.

La segona ruta des de Banyuls és més pesada ja que és un camí de muntanya estret i difícil. És la carretera D-86; seguint-la a uns 2 km de Banyuls pot visitar-se la cava dels Templers i la cava subterrània del Mas Reig. A uns 8 km de la sortida hi ha un camí amb pendents de més del 20% que porta a la torre Madeloc, antiga torre de senyals que domina totes aquestes contrades. Seguint aquesta ruta de les crestes, deixant a la dreta camins que ens portarien a Port-Vendres, i després de perdre altitud arribem a un encreuament on a la dreta hi ha un camí que ens porta a l'ermita de la Na. Sa. de la Consolació, molt coneguda a tot el Rosselló.

Si seguim baixant aviat serem a les vinyes del terme de Cotlliure, on en menys temps podien haver-hi arribat per la ruta descrita anteriorment.

Cotlliure és una població d'uns 3.000 habitants situada en un lloc privilegiat que sempre ha atret artistes i pintors; Derain, Matisse i Braque, per citar només els més coneguts, van sojornar-hi a primers de segle. Avui segueix atreient a molts pintors que veurem escampats per tots els racons i que han convertit el poble en un veritable mercat d'art a l'aire lliure.

Per sobre les cases de la població baixa, sobresurt la impressionant massa de l'antic Castell Reial, situat arran de mar i que separa el port d'Amunt del port d'Avall.

L'església de St. Vicens està situada a l'extrem del port d'Amunt. Són magnífics els seus retaules com el de l'altar major del 1698 obra del català Josep Sunyer. És molt vistós el seu campanar situat a frec d'aigua i que era l'antiga torre del far.

Per darrera l'església s'arriba a l'antic illot de St. Vicens amb una petita capella, d'on surt una escullera amb el far nou a l'extrem.

Des del passeig annex a la platja de Voramar podem travessar el fons del port esportiu per una passera i, arribats sota el castell, vorejar-lo arran de mar fins arribar al port d'Avall amb l'església de l'antic convent de Dominics al fons.

Si arribem a Cotlliure en diumenge veurem una plaça amb un mercat molt animat sota l'ombra dels plàtans; podrem compra-hi molts tipus de formatges, fruites i vins de la regió, apart les anxoves de Cotlliure que són una competència seriosa per les de l'Escala.

Si teniu temps us recomano una visita al cementiri que està situat pràcticament al centre de la població. Podreu contemplar-hi la tomba de Antonio Machado, el dissortat poeta de llengua castellana que va morir a Cotlliure poc després de l'exili de l'any 1939. Dues vegades que l'he visitat sempre he trobat la tomba coberta de flors fresques, homenatge de molta gent.

Bé, a Cotlliure és un bon lloc per dinar-hi, cosa que també és important. Podrem fer-ho a un dels nombrosos restaurants que ofereixen tot tipus de fruits del mar, però si portem entrepans trobarem bones ombres sota els murs del Castell Reial per omplir l'estómac tot contemplant el mar.

A la tarda, després de prendre cafè, podem agafar la carretera ja de tornada en direcció a Argelès-sur-mer. Seguint per aquesta carretera, N-618, i sense fer marrada els amants de l'art Romànic podran fer dues curtes parades a St. Andreu de Sureda i a St. Genís-des-Fontaines per contemplar dues esglésies que són joies del Romànic de Rosselló.

I seguint per la N-618 arribarem al Voló (Le Bolou dels francesos) i ja podem pensar en tornar cap a casa. Segons l'humor podem fer-ho agafant l'autopista o la N-9; ambdues ens portaran al Pertús, empalmant amb l'autopista o la Nacional II d'aquí.

La resta suposo que ja la sabeu: La Jonquera, Figueres, i anar baixant cap a la nostra comarca. No és boig qui a casa torna.

JOAQUIM PUIGVERT i PASTELLS

El mal d'esquena

L'esquena és una zona del nostre cos, que gairebé tots hem tingut adolorida en algun moment de la nostra vida. Hi ha persones que ja els hi és habitual viure amb aquest dolor enganxat a l'esquena, encara que algun dia és més lleuger i d'altres més fort.

En altres persones, aquest dolor es presenta de repent, degut a un mal gest, a un cop d'aire, o bé a un esforç o gest repetit al treballar.

Sigui quina sigui la causa, el re-

sultat és el mateix: el dolor. Un dolor que ens dificulta fer amb normalitat certs moviments i que ens entorpeix en les activitats de la nostra vida diària.

Creiem doncs oportú parlar en aquesta pàgina de la salut sobre aquest tema, ja que com més informació es té sobre un problema més bé es pot resoldre.

Per començar, farem una mica de resum o recordatori de la anatomia i funcionament de la nostra esquena:

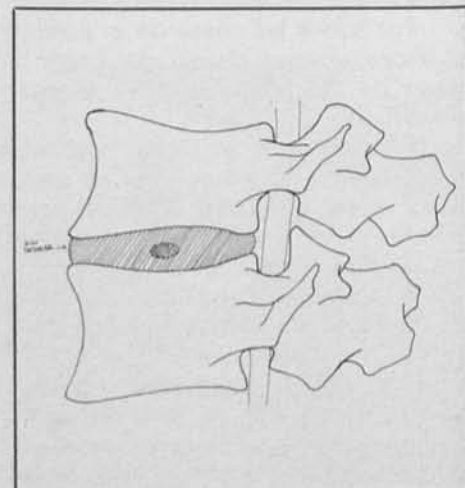
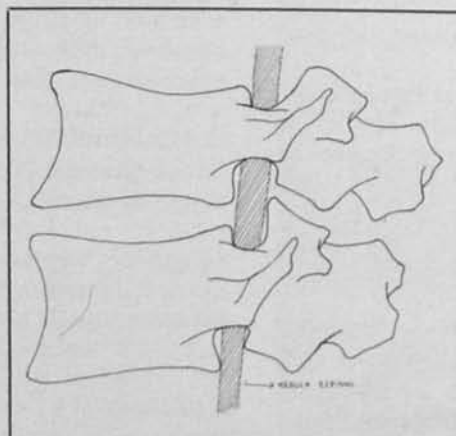
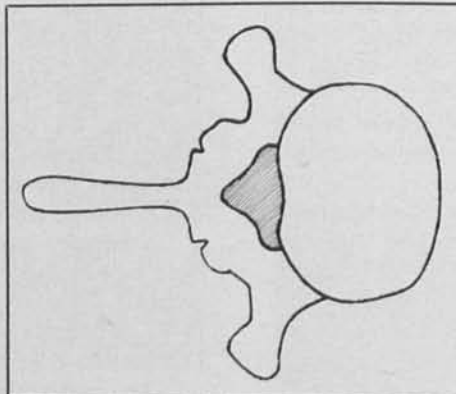
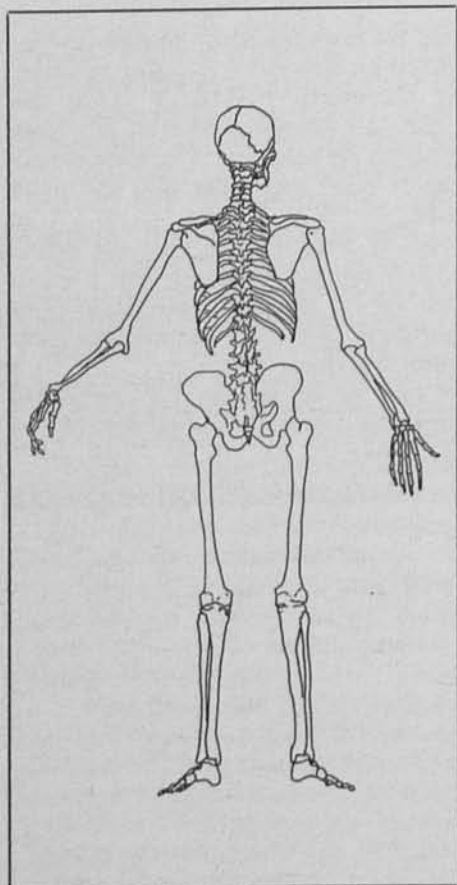
La columna vertebral està formada per 32 vèrtebres, comença a la base del crani, i acaba en la pelvis on hi està enganxada com si la traspasés, i surt per baix amb el coxis.

Les vèrtebres, tenen un forat que al estar una sobre l'altre, forma com un tub que és per on hi passa la mèdula espinal.

Aquestes vèrtebres, no connecten directament una amb l'altre, sinó que hi ha una mica de separació entre elles, i en aquesta separació, hi ha el disc intervertebral que és com un coixinet, com si fos un petit pneumàtic que permet que les vèrtebres es bellugin en diferents posicions. Fa els efectes d'amortiguador.

Aquest disc, té una "bombolleta" a dintre que s'anomena NUCLI. Aquest nucli, es desplaça segons la posició de les vèrtebres, d'una manera semblant a la bombolleta d'un nivell.

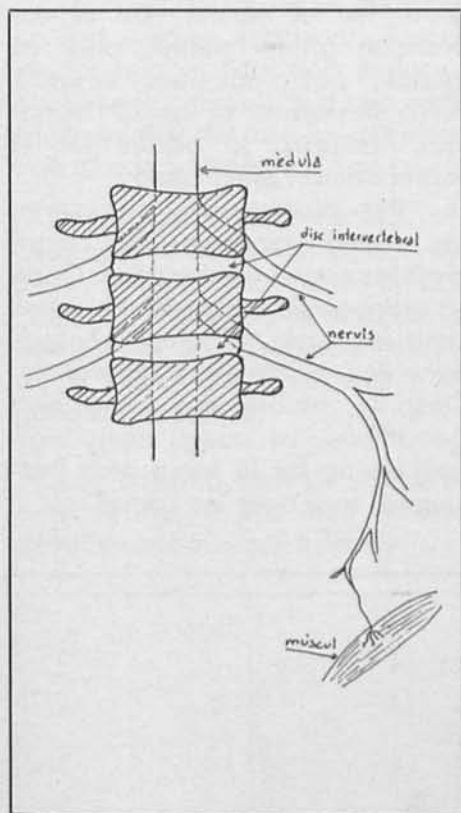
DOLORS GUILLAMÍ

Per un espai que hi ha entre cada vèrtebra, hi surten els nervis. Aquests nervis neixen de la mèdula espinal. A nivell de la columna, són força gruixuts però es van tornant cada cop més prims, fins que arriben a contactar amb els músculs.

Els músculs doncs, es contrauen (per ocasionar un moviment, o bé per mantenir una postura), gràcies als impulsos que els hi trameten els nervis. L'ordre d'aquest impuls surt del cervell, passa per la medulla espinal, i la medulla la transmet als nervis adequats.

O sia, que els nervis els podríem comparar als fils elèctrics, que fan de transmissors del corrent elèctric.

És important saber tota aquesta estructura per entendre la causa del dolor. Els nervis són extremadament delicats. Quan reben una mica de compressió o una mica de freg, trameten de seguida la sensació de dolor als músculs.

* * *

Els nervis es poden lesionar per diferents causes, pot ser des de una lesió molt petita fins a una de molt important. Algunes de les causes són:

L'ARTROSI. És una malaltia degenerativa que es localitza en les articulacions. Els ossos de les articulacions afectades es desfiguren, formant com unes punxes que s'anomenen "osteofits".

Quan les articulacions de les vèrtebres estan afectades d'artrosi, els osteofits rasquen o pessiguen els nervis que surten de la columna.

MALES POSTURES. Al mantenir la columna en una postura incorrecta, fa que la inclinació d'algunes vèrtebres malmetin els nervis que surten d'aquesta zona.

Quan es manté molta estona una mala postura, o bé quan una zona de la columna es manté rígida sense fer-li fer els moviments que necessita, també queden maltractats els músculs que han de fer l'esforç per mantenir aquella postura, o els petits lligaments que enganxen les vèrtebres entre elles. Llavors, aquests músculs i aquests lligaments es manifesten amb DOLOR i a vegades amb INFLAMACIÓ.

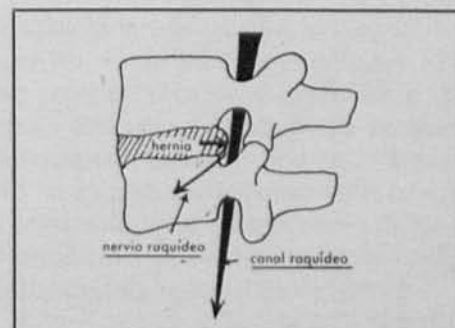
TRAUMATISMES VIOLENTS. Al produir-se un traumatisme:

- * *Caure d'una certa alçada*
- * *Fer un sobre esforç, com pot ser aixecar o transportar un objecte de molt pes sense adoptar la postura adequada o bé sense tenir en compte el límit de la nostra potència muscular.*
- * *Rebre un cop molt fort.*

Ocasiona un pessic o una estrebada als nervis. També els músculs i lligaments poden patir les mateixes conseqüències. En qualsevol d'aquests casos el que sentim és DOLOR.

HÈRNIA DISCAL. Quan el disc intervertebral s'atrofia o es deteriora per les causes que siguin (un traumatisme, un gest bruscat, mantenir una postura incorrecta, envelliment de la persona), fa que el nucli empenyi el disc cap a fora perquè les fibres d'aquest disc no tenen ja la tensió que necessiten, o perquè no hagi pogut aguantar

una pressió tan forta. Llavors es produeix un bony, és l'HÈRNIA, i aquest bony comprimeix el nervi que surt entre les vèrtebres. Una de les localitzacions més habituals de l'hèrnia discal, és la zona lumbar, que és per on surt el nervi ciàtic que és el que irradia els músculs de la cama.

Es produeix llavors el que hem sentit dir moltes vegades: DOLOR CIÀTIC o CIÀTICA. Ocasionalment dolor en tot el seu trajecte, des de que surt de la columna (zona lumbar), passant per la cuixa, la cama i arriba fins al peu. Segons la gravetat de la compressió, pot donar més o menys dolor i a vegades pot arribar a provocar paràlisi del peu o la cama, o també pèrdua de sensibilitat.

LUMBAGO. També és una paraula que hem sentit moltes vegades. És quan hi ha un dolor molt fort en la regió lumbar. Solen estar contracturats els músculs d'aquesta zona. Les causes són també les ja anomenades, encara que la més freqüent és degut a una postura incorrecta, ja sigui per naturalesa o per causa del treball.

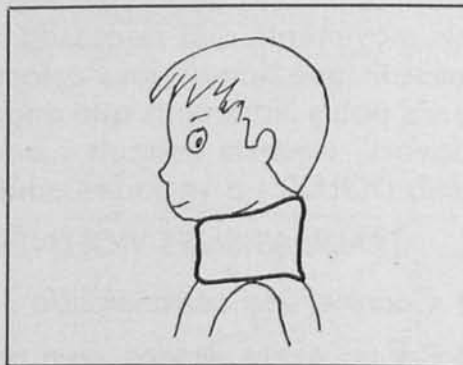
A continuació, fem l'exposició de petits consells que us poden servir d'ajuda per alleutar-vos un moment donat, o per tenir cura de la vostra esquena:

DAVANT UN DOLOR AGUT

Posar-hi escalfor i procurar descansar la zona adolorida.

- De cervicals.

Si és un dolor molt acusat que sembla que no podeu moure el cap, es pot fer un collar doblegant una bufanda ampla, o varis mocadors de coll, o una tovallola, i embolicar-s'hi el coll una mica apretat. Això farà descansar els músculs del clatell, i al relaxar-se cedirà una mica el dolor.

- Exercici per descansar la zona cervical:

Asseguts en un tamboret, agafeu-vos el clatell amb tota la mà, com si vulguéssiu separar la carn dels ossos, com aquell que agafa un gat per la nuca.

Mantenint l'altre braç ben relaxat, feu petits moviments amb el cap com si diguéssiu que "sí" i que "no", semblant al moviment d'un ninotet de corda. Després ja podeu deixar anar la mà de la nuca.

- De zona dorsal.

Exercici per ajudar a descansar la zona de les espatlles:

Asseieu-vos també en un tamboret, de manera que els peus es recolzin plans a terra. Procureu tenir l'esquena ben recta. Coloqueu el palmell de la mà dreta sobre l'espatlla esquerra, en el centre, entre el muscle i el coll. Agafeu fermament amb tota la mà la carn d'aquesta zona. Mentre, deixeu penjar el braç esquerre ben relaxat, feu petits i lleugers moviments amb el muscle esquerra: pujant i baixant, i després, petits cercles endavant i endarrera.

Després ja podeu deixar anar l'espatllar i fer el mateix a l'altre costat.

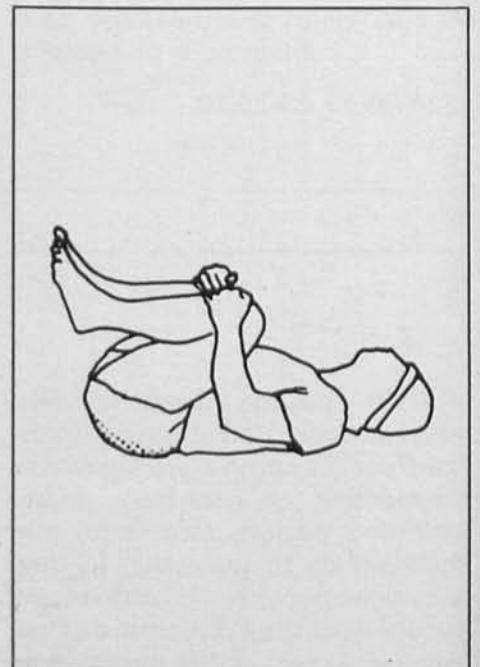
- De zona lumbar.

Poseu-vos estirats panxa amunt, arronseu les cames i poseu els genolls tan a la vora de la panxa com pogueu, i subjectant-los amb les mans. Alerta!, no pujeu els dos genolls alhora perquè us faríeu més mal; primer en pugueu un molt suaument i l'agafeu amb la mà, quan ja el teniu ben subjectat, ja podeu pujar l'altre també suaument, i l'agafeu amb l'altre mà.

Us esteu una estona amb aquesta postura, procurant relaxar-vos; centreu la vostra atenció amb la respiració, sense forçar-la, sino respirant pausadament, i procurant que sigui més llarga l'estona que treieu l'aire a l'exterior que l'estona en què inspireu.

Quan volgueu deixar la posició, feu el mateix que al començar: primer deixeu anar un genoll, i poc a poc poseu el peu a terra mantenint el genoll flexionat, després, ja podeu fer el mateix amb l'altra cama.

Per aixecar-vos, no estireu les cames, gireu-vos de costat amb les cames flexionades. Quan ja estigueu de costat, ajudant-vos amb les mans, us aneu incorporant fins quedar-vos agenollats. Després, treient una cama amb genuflexió, us poseu drets vigilant de no fer la força amb l'esquena, sino amb les cames.

PER MANTENIR L'ESQUENA EN BONES CONDICIONS I PER ALLEUGERIR-LA DE MOLÈSTIES

Cal tenir present tres apartats:

- * La postura que cada u té
- * L'exercici o moviment
- * L'higiene postural

La postura que cada u té

Si cal podem millorar-la:

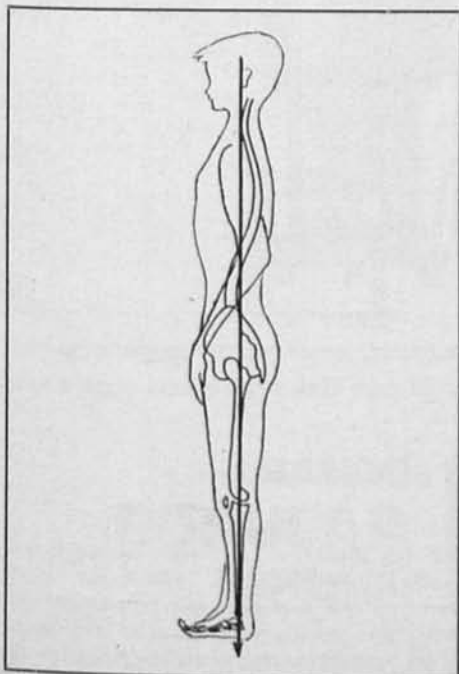
* Repartint el pes del nostre cos sobre els dos peus. Ens estem perjudicant recolzant-nos només sobre d'un peu.

* Mirant de relaxar la zona lumbar (cintura). S'aconsegueix fent contracció amb les natges i enfonsant la panxa.

* Procurant que els muscles no ens caiguin endavant. Posar-los en línia vertical dels malucs i els turmells, mentre fem una estirada enlaire de tota la columna, com si ens estressin el cap.

* Posant el cap vertical. Vigilar que no estigui en posició de mirar enlaire, sinó recte al davant. Fer l'intenció d'acostar la barbata al pit, d'aquesta manera, el clatell s'ens estirà i no quedarà encongí.

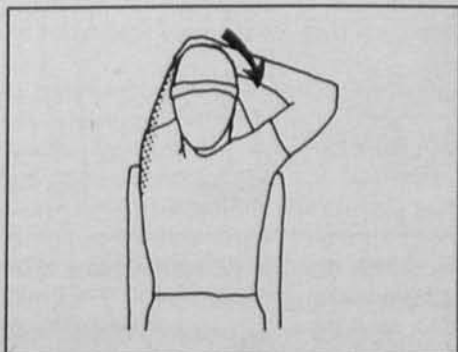
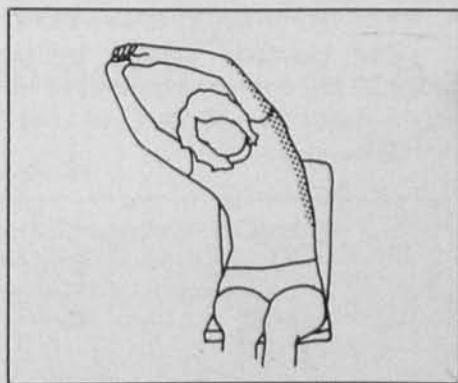
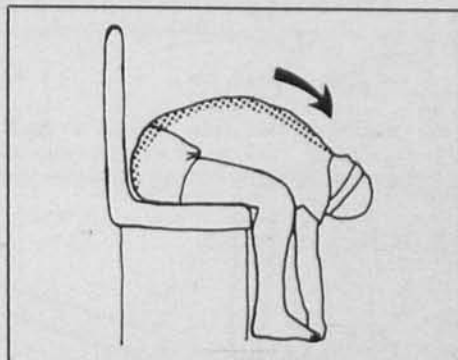
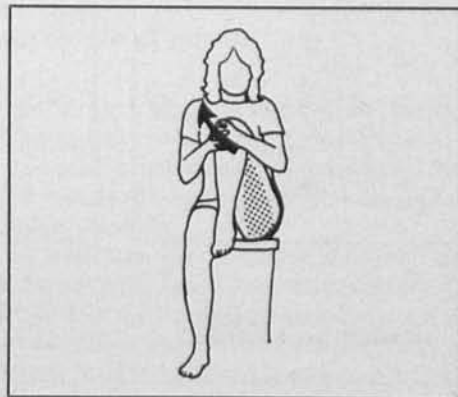
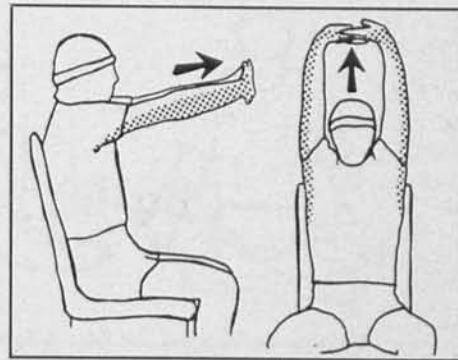
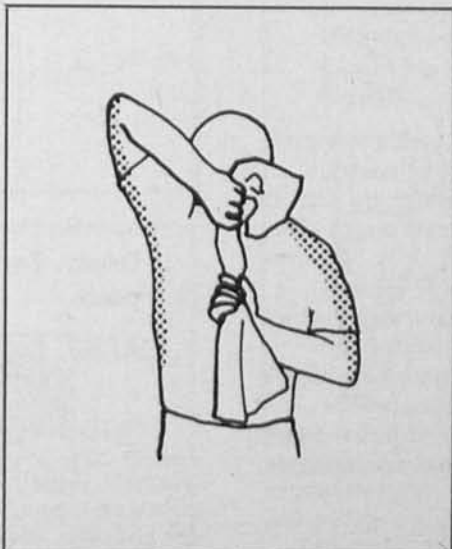
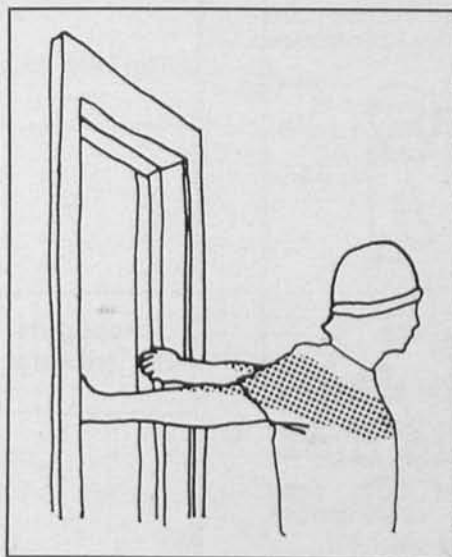
En conjunt, hem de procurar tenir el nostre cos més vertical possible als nostres turmells.

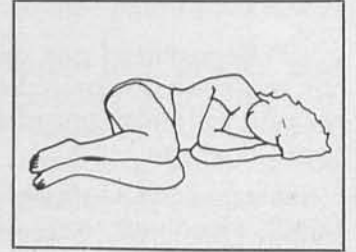
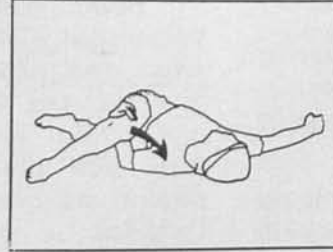
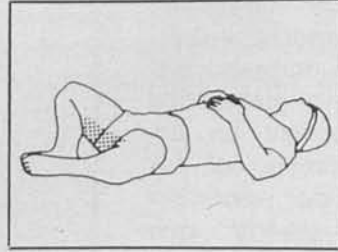
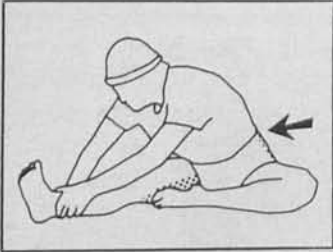
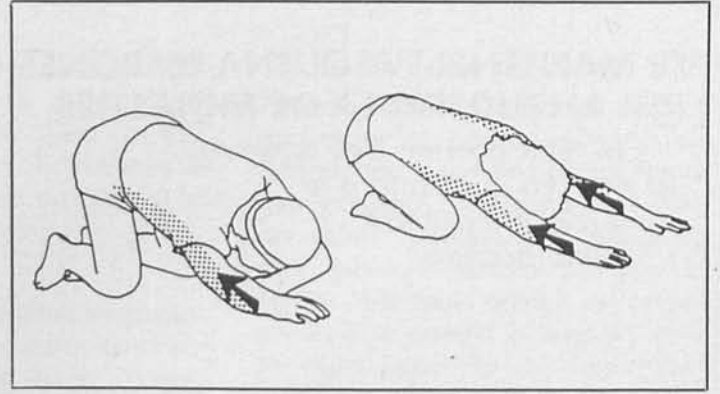
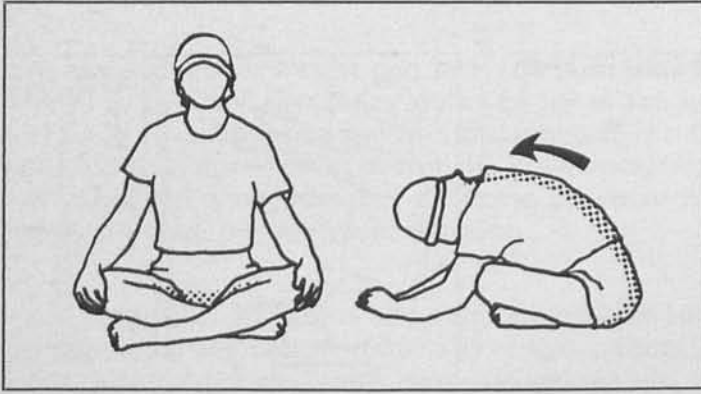

L'exercici i el moviment

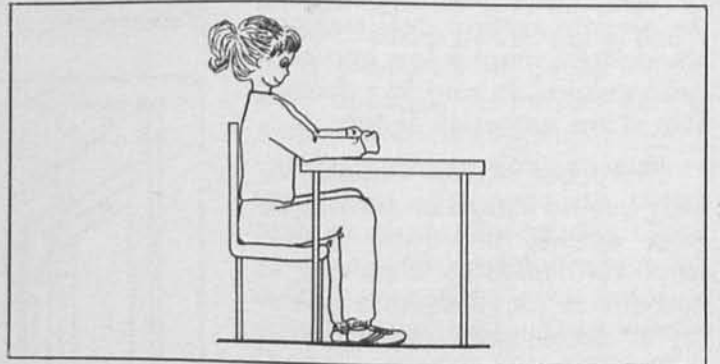
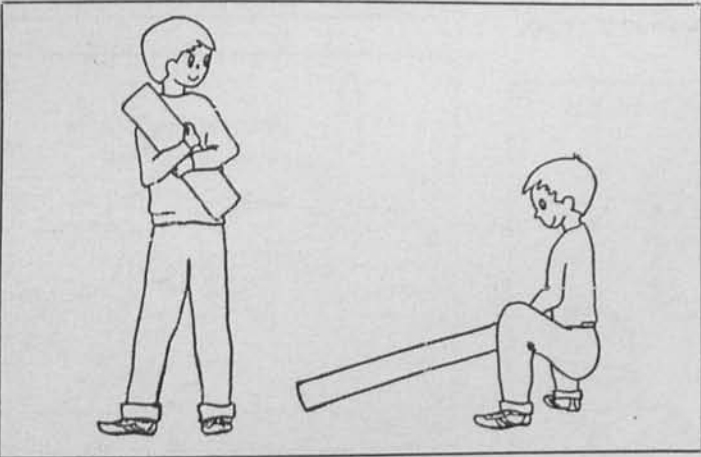
Hem d'intentar mantenir l'elasticitat i la potència necessària dels nostres músculs. Per això, no cal fer una gimnàstica complicada, ni practicar un esport molt dur. Només cal fer alguns moviments per mantenir l'agilitat, i per impedir que s'adormin certes parts del cos, i que s'enquilosin certes articulacions.

Us proposem una mostra d'exercicis que podeu fer a casa.

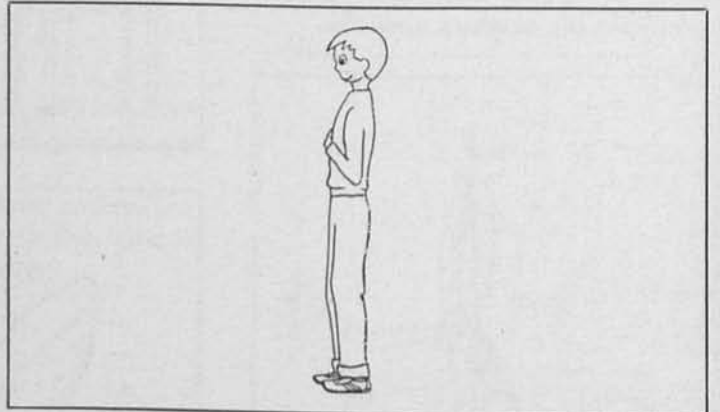
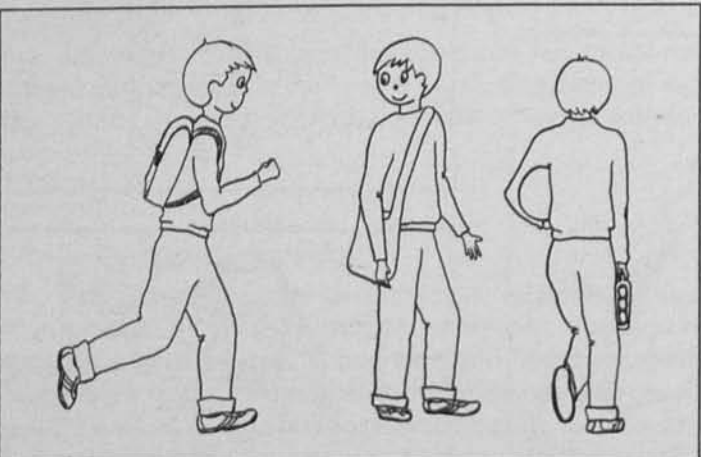

L'higiene postural:

Per aixecar pesos: Utilitzar la força dels braços i les cames, abans que la de l'esquena.
Acostar-se el pes al cos, tant com sigui possible.

Asseguts: Tenir el seient i la taula a la vostra mida, sobretot si esteu treballant.

Per portar pesos: Millor que es portin penjats a l'esquena.
Distribuir el pes als dos costats.
Canviar el pes d'un costat a l'altre.

Drets: Repartir el pes del vostre cos sobre els dos peus.

Al llit: És millor dormir en un llit dur.

Esperem que la nostra petita col·laboració us pugui servir d'ajuda. Només cal insistir que, davant d'un símptoma dubtós o preocupant, consulteu al metge, que és qui us podrà indicar la terapèutica adequada a seguir.

PLATS OLLES

Princesetes amb endívies

Ingredients:

Xampinyons
All i julivert
Farina
Crema de llet o llet
Formatge ratllat
Ous
Endívies

Elaboració:

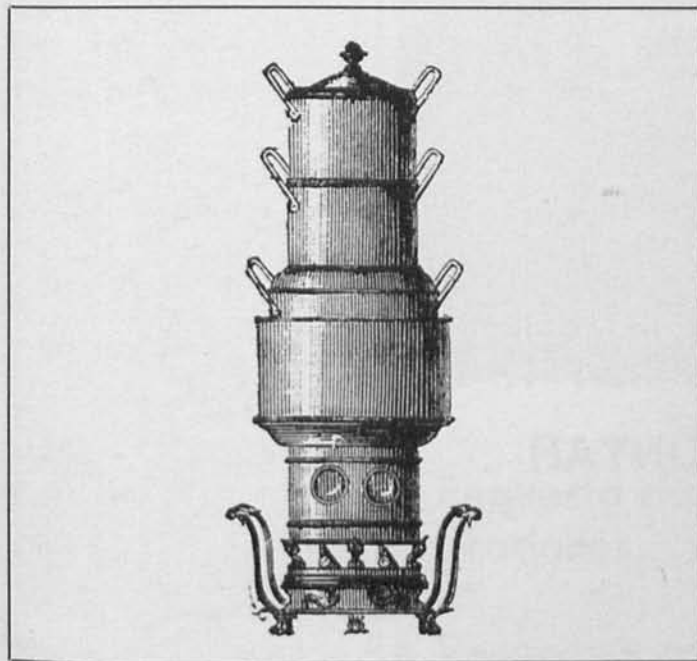
Netegeu els xampinyons i piqueu-los ben petits junt amb una mica d'all i julivert. Saltegeu-ho amb una mica de mantega i afegiu-hi dues cullerades de farina i una mica de crema de llet.

En una paella ben petita feu unes truitetes. Quan tingueu l'ou una mica quallat, poseu-hi una mica del farciment anterior i acabeu de fer la truita.

Aneu-los col·locant en una plata que pugui anar al forn, poseu-hi formatge ratllat i gratineu-les.

Serviu-les adornades amb endívies.

DOLORS SERRADELL

**BANCO
POPULAR
ESPAÑOL**

Bacallà al pil-pil

Per a 6 persones:

Ingredients:

12 talls de bacallà que no sigui molt gruixut
3 o 4 grans grossos d'all
Una mica de cirereta
Oli que gairebé cobreixi el bacallà

Elaboració:

En una cassola de terra, s'hi posa l'oli i s'hi tiren els grans d'all, i quan comencen a rossejar, es treuen.

Dins l'oli, s'hi posa el bacallà de pell enlaire i es deixa coure un o dos minuts. Es retira del foc i es deixa refredar dins la mateixa cassola.

Quan és fred, es treu més de la meitat de l'oli i es torna al foc, que ha de ser molt baix; i es va sacsejant la cassola contínuament fins que la gelatina que desprèn el bacallà amb l'oli fa una salsa espesseta i ben lligada.

Si es vol aconseguir més quantitat de salsa, s'hi pot afegir de mica en mica més d'oli del que hem tret.

Moments abans d'acabar la cocció podem tirar-hi per sobre tires de pebrot vermell escalivat o bé uns espàrrecs i ous durs.

Notes:

En comptes de cirereta, es pot fer servir oli de cirereta, però compte, perquè és un plat que no ha de picar.

L'oli que ens ha sobrat, el podem aprofitar per fer un altre dia el mateix plat.

DOLORS SERRADELL

Tarta de formatge amb mermelada

Ingredients:

1/4 l. de crema de llet
3 fulls de gelatina
1 recuït de vaca ("Chamburcy" o "Danone")
Una cullerada sopera de sucre
Confitura de gerds o de maduixa
Panses

Preparació:

S'escalfa la crema de llet. Quan és calenta hi posem 3 fulls de gelatina (que els haurem posat 4 o 5 minuts amb aigua freda). Ho remenem i treiem els fulls de gelatina.

Llavors (fora del foc) hi posem el recuït i una cullerada sopera de sucre, barrejant'ho bé.

Finalment, hi posem les panses (que les haurem tingut una estona amb aigua calenta).

Tot seguit ho posem dintre la "pasta trencada", que ja serà feta i freda.

Ho deixem refredar fins que qualli i llavors escalfem la mermelada, la pasem pel colador xinès, en repartim per sobre i ho posem a la nevera.

CARME PLANELLA

VALVI

CENTRE COMERCIAL

C/. Madrenys - Telèfon 47 40 51

VILOBÍ D'ONYAR

ELS JOVES

- Enquesta passada a 39 joves del municipi i rodalies.
- Respostes recollides entre octubre i novembre de 1990.
- El comentari a l'enquesta ha estat elaborat per l'equip de *TOSQUIJA*.
- Els subtítols del dossier fan referència als blocs temàtics de l'enquesta.

"L'home és un infant: el seu poder és el poder de créixer"

Rabindranath Tagore
Ocells perduts

ELS JOVES

Sovint parlem de la gent jove, amb certa propietat, com a experiència que ja hem viscut, que entenem, i que sabem molt bé de que va, això de tenir 18 anys, i la vida per davant, però la veritat és que quan cadascú de nosaltres hem estat joves i hem viscut la nostra pròpia i intransferible joventut, en un moment o altres ens hem sentit incompresos, desgraciats, i subvalorats.

Segons l'opinió de molts psicòlegs, l'adolescència, és possiblement el període, de la vida humana, més problemàtica, i que pot crear més traumes, és un trancament total, amb el passat infantil, un període agitat que dona pas a la vida adulta.

De com vivim aquest període de la nostra vida, depèn molt el nostre futur, i la nostra maduresa.

Així doncs, aquesta etapa que superficialment podem considerar com joiosa, i d'alegria i despreocupació, en realitat és dura i problemàtica.

També és cert, que durant aquesta etapa, se solen viure experiències inolvidables, i que tots en el fons desitjaríem tornar a ser joves, almenys a estones, tornar a viure el nostre primer amor, i descobrir el món d'aquesta forma que no es torna a repetir al llarg de la vida.

Desde Tosquija, ens hem plantejat aproximar-nos al coneixement del jovent amb el que convivim, sense massa pretensions, però intentant que fossin els propis joves, els que ens parlessin de les seves vivències, costums, inquietuds culturals i d'esbarjo, com també ideologia. Parlat i debatut ens va semblar que una bona fórmula, era per mitjà d'enquestes, que han estat distribuïdes entre joves de 15 a 23 anys, respectant-se l'anonimat dels enquestats.

Les enquestes rebudes provenen de joves dels tres pobles, i d'altres pobles de la comarca, propers a Vilobí, intentant que els enquestats, fossin de grups variats dins el ventall social.

Hem obtingut un total de 39 enquestes contestades, de les quals 26 són de noies, i 13 de nois, per tant el sexe femení ha col·laborat majoritàriament sobre el masculí.

També és majoritari el grup d'estudiants, davant d'altres activitats, així per activitats tenim:

29 estudiants
6 treballadors
1 que fa el servei militar
1 que no respon quina activitat fa
2 que compaginen l'estudi amb el treball

Per edats els que més han respost es troben entre els 16 i els 19 anys.

TV, RÀDIO, PREMSA

El primer bloc de preguntes, fa referència, a la informació que reben els joves, per quins medis, i l'interès d'aquells d'obtenir-ne.

La Televisió, és el medi que més arriba als joves, coincidint amb els altres sectors de la societat, seguit de la premsa i finalment la ràdio. La ràdio pels joves és més escoltada pels programes musicals que ofereix, que no pas com a font d'informació, segons "esdevé de les contestes obtingudes, sens dubte també és el medi més personal dels joves, ja que l'escolten majoritàriament a la nit, o anant amb cotxe i disposen d'aparell propi. Hi ha alguns joves que es decanten sobre programes de participació" tals com "La nit dels ignorants".

La TV, es mira amb la família, i en conseqüència, els programes no es poden escollir amb tanta facilitat com passa amb la ràdio. La màxima audiència entre els joves solen ser a les hores dels àpats, i els vespres. Els programes més vistos són els informatius, les pel·lícules i les series televisives.

S'observa una contradicció en la contestació de les preguntes sobre la TV, ja que per una banda, dinou dels enquestats contesten que no miren la tele, i només vuit admeten que si que la veuen molt, però en canvi resulta que quan es planteja a quines hores i dies, pràcticament tothom la mira assíduament cada dia en uns horaris determinats, aquesta contradicció, tant pot ser conseqüència de que la TV, té un lloc propi dins les sales d'estar, i sovint està engegada, en les hores en que la família es reuneix, com pel planteig de la pregunta, en la que hom pot interpretar que contestar si, significa veure molt la televisió.

La premsa sembla força llegida, o com a menys fullejada, essent les notícies que més s'hi busquen, els successos, accidents, seguides pels apartats de notícies comarcals, també hi ha una bona part dels enquestats que responen que quan tenen el diari a les mans miren una mica tot, i han casos isolats que responen que només els interessa l'horòscop, etc...

LLIBRES, CINEMA, MÚSICA I ALTRES TIPUS D'ACTIVITATS

El segon grup de preguntes, estan relacionades amb el que podríem anomenar esbarjo cultural, llibres, cinema, música...

Respecte als llibres, resulta que pràcticament tots els enquestats tenen l'hàbit de llegir, sis han contestat que no, coincidint que als que menys els agrada llegir, són els que treballen, salvan les excepcions.

Les preferències en els gèneres literaris escollits, són molt variats, trobem des de llibres clarament assenyalats pels professors d'institut, com a lectures obligades, passant per llibres d'aventures, ciència-ficció, història, aventures, misteri, narradors catalans de les darreres generacions, o com a curiositats, hi han joves que esmenten llibres tals com "El Pèndul de Foucault", o "El senyor dels anells", (per la seva extensió). Entre els llibres més de "moda", es troben "Mònica, la de Cou", "Les muntanyes de la follia" i "Tirant lo blanc". Un altre fet remarcable, és que la majoria llegeix en català, tot i que els autors no ho siguin.

Altres tipus de lectures, que prefereixen els joves, són les revistes, junt amb els còmics, que quedarien en un segon lloc, en els tipus de revista, hi ha de tot, ciència-

ficció, sexual, porno (4), informatives, del cor (4), música, medicina, moda, actualitat, d'humor, cinema, Tosquiça. D'altres no defineixen o bé esmenten diversos tipus alhora.

El cinema, interessa a tots els enquestats, excepte a dos, n'hi han vuit que prefereixen les pel·lícules d'acció, 10 que els agraden tots els gèneres, després hi ha força empat entre cinema d'intriga, d'amor, de misteri, de terror, sentimental-romàntic, i finalment s'esmenten a títol únic; ciència-ficció, pornogràfic, comèdia, història, dos han contestat que els hi agrada el cinema bo, interessant sense concretar gèneres.

També els hi vam preguntar amb quina freqüència van al cinema, el promig és d'una vegada cada quinze dies, tenint en compte que deu dels enquestats, han contestat sense concretar, dient poc, sovint o coses per l'estil.

A tots els hi agrada la música, excepte a un, llavors al entrar en gèneres i grups o conjunts, hem obtingut llistes semblants a les que donen per la ràdio amb els 40 principals, per tant seguidament s'ofereix una llista de hits-parades a Vilobí.

Núm. 15 MICHEL BOLTON
14 ROXETE
13 LOQUILLO
12 MIKE OLFIELD
11 EROS RAMAZZOTI
10 PHIL COLLINS

9 ELTON JOHN
8 GRUPS CATALANS
(en general)
7 SAU
6 LLUIS LLACH
5 BRUCE SPRINGTEEN
4 BIG BOYS
3 DIRE STRAITS
2 SANGTRAIT
I ELS NÚMEROS UNS SOPA DE CABRA

14 segueixen la trajectòria dels seus grups i/o conjunts preferits, en tots els aspectes, 16 afirmen, que no la segueixen en absolut, 1 segueix solament la trajectòria dels grups catalans 4 quan poden i els altres no contesten.

L'activitat més triada pels joves, a part de les ja esmentades, és el teatre, seguida per les fires, "xiringuitos" de festa major, dibuix, cant coral, concerts, conferències, guitarra, debats, escultura, 5 que no tenen cap activitat en concret que els mogui, 1 que no ho sap.

COM ES VESTEIXEN I QUANT GASTEN EN MODES?

Per les respostes obtingudes, la moda no condiciona excessivament el comportament a l'hora de triar la roba, així nou dels enquestats contesta afirmativament seguir la moda de cada temporada, mentre que 27 responen que actuen segons el

que els hi agrada, o els hi convé, i dos no responen. Si ho analitzem per sexes resulta que els nois són els que més segueixen la moda, i per edats són les noies de 18 a 20 anys, i els nois de 15 a 17 els que es vesteixen més a l'última.

Sobre les despeses, les respostes són molt poc concretes i pràcticament no es poden valorar, només 7 donen respostes concretes, que oscil·len entre 10 i 15.000 ptes/mes.

Els altres responen que no ho saben, perquè ho paguen els pares que gasten poc, que quan ho necessiten.

ELS CAPS DE SETMANA

La majoria dels enquestats contesten que, durant els caps de setmana, van a la discoteca encara que una part d'aquests van a ballar a Festes Majors quan n'hi ha. Tot seguit, vénen els que prefereixen anar al cinema. Finalment, i sempre en nombre no superior a 3, apareixen les següents activitats: esquiar, anar al cau, treba-

llar, dormir o descansar, sortir d'excursió, sortir amb els pares, estudiar, anar a la platja, a buscar bolets, al teatre, a sopar amb els amics, a passejar, veure la televisió, quedar-se a casa i avorrir-se.

Quan surten, la majoria ho fan en colles grans més que no pas en grups reduïts. I 3 contesten que surten en parella. Acostumen a trobar-se en els bars o pubs, principalment, o bé a casa d'algun amic.

Gairebé tothom es comunica per telèfon per quedar en l'hora i lloc de trobada. Uns quants ho fan a classe i molt pocs queden d'una setmana per l'altra.

Quant al desplaçament, tot i que la majoria dels enquestats tenen menys de 18 anys, contesten que ho fan en cotxe particular. Només 3 utilitzen la moto, 2 van a peu, 2 amb autobús i 2 amb tren.

A la pregunta de quan gasten normalment, en un cap de setmana, la mitjana és d'unes 3.000 ptes. Però cal observar que n'hi ha 4 que admeten gastar-ne 10.000 i 3 que diuen 5.000. També n'hi ha 4 que només gasten 1.000 i 3 que passen amb 500. Tenint en compte les respostes a aquesta pregunta i les activitats que realitzen durant el cap de setmana, s'observa que les despeses solen ser per a l'entrada a la discoteca i les

consumicions. La majoria dels enquestats reben els diners dels pares però n'hi ha una gran part que contesta que els treu del propi treball.

ACCIDENTS DELS JOVES A LES CARRETERES

A la pregunta de què opinen sobre els accidents dels joves a les carreteres, hi ha una gran varietat de respostes. La més comuna, tot i no ser majoritària, fa referència al fet que s'haurien d'evitar. També hi ha qui diu que és un problema greu i preocupant, que és una llàstima que, per coses tan superficials com un cotxe, l'alcohol o la velocitat, els joves s'ho juguin tot i que hi ha massa inconsciència. Però cal remarcar les respostes d'indiferència, les que atribueixen els accidents a la mala sort i al fet que passen perquè han de passar i els que no admeten que, a la majoria d'accidents, només hi hagi joves implicats. També n'hi ha que no contesten.

Sobre a qui donarien responsabilitats, predominen els que creuen que l'actitud dels joves n'és la causa principal. Tot seguit, i sense massa diferència respecte a la resposta anterior, hi ha els que creuen que els vehicles són massa potents. Una mica més enrera venen els que diuen que el mal estat de les

carreteres és el culpable dels accidents. I, en nombre no superior a 5, contesten que hi ha poca vigilància policial, que les lleis (sobre controls de velocitat i d'ingestió d'alcohol) s'haurien de posar al dia, que hi ha massa publicitat d'alcohol i de vehicles potents, que hi ha massa policia que esvera la gent i que els responsables són els pares per comprar la moto o el cotxe als fills.

Si estigués a la seva mà evitar els accidents, la majoria prohibiria beure alcohol o bé controlar-ho per les lleis. Tot seguit, i sense que hi hagi una diferència notable de nombre de respostes amb l'anterior rebaixarien la potència dels vehicles, farien arranjar les carreteres i promourien més campanyes de conscienciació tot i que n'hi ha 2 que contesten que les que es fan no serveixen de res perquè els joves no en fan cap cas. Les altres respostes, molt minoritàries, parlen d'augmentar la vigilància policial i de redactar més lleis, de suprimir cert tipus de publicitat, de prohibir anar de nits o aconsellar conduir per torns, de posar-se molt seriosos amb l'ús del casc en el cas dels motoristes i d'actuar com als EUA (carnet als 16 anys i cotxes que no passin de 120). Igual com la pregunta de què opinen sobre els accidents, també n'hi ha que no contesten a l'hora de pronunciar-se sobre les mesures que prendrien per evitar-los.

TABAC, ALCOHOL, DROGUES

Tabac. Hi ha una immensa majoria que no fuma. Dels que ho fan, molts diuen que no fumen gaire (sense especificar la quantitat) i afirmen que s'hi van iniciar coincidint amb el moment que van començar a sortir.

Alcohol. Hi ha un empat entre els que contesten que beuen alcohol i els que diuen que no. La majoria dels que beuen ho fan a les discoteques o als bars i solen prendre combinats (sobretot de vodka) i cerveses i admeten no beure'n gaires (sense especificar la quantitat). També n'hi ha

que afirmen beure només a les celebracions familiars (cava). La majoria dels que prenen alcohol ho fan des que van començar a sortir i només durant els caps de setmana.

Drogues. Cap dels enquestats no consumeix drogues habitualment. N'hi ha 8 que admeten haver-ne provat (sense especificar de quin tipus) i 8 més que no contesten si n'han provat o no.

Quant a la pregunta de perquè ho fan o no de fumar, beure o prendre drogues, la majoria dels que no ho fan diuen que és perquè no ho necessiten. Tot seguit, hi ha els que afirmen que és perjudicial i, en respostes més minoritàries, contesten que no en volen dependre, que no ho han vist fer a casa, que no els agrada, que és un problema de diners o que no tenen cap causa en concret. També n'hi ha 4 que no contesten. Quant als que admeten fumar o beure, la majoria diu que ho fan perquè els agrada. I, en nombre no superior a 2, contesten que ho fan per nerviosisme, per imitació, per diversió, per

hàbit, perquè no ho poden deixar i 2 contesten que no ho saben.

AFICIONS I ESPORTS (DURANT LES HORES LLIURES)

Aficions. S'ha donat una gran varietat de respostes a la pregunta de les aficions que tenen a les hores lliures (quan no treballen, no assisteixen a classe o no surten amb els amics). Hi ha una gran majoria que escolta música, i sense gaire diferència, també contesten que llegeixen i que miren la televisió. Després, i en nombre de respostes no superior a 3, apareixen les següents aficions: dibuixar, col·leccionar segells, treballar o jugar amb l'ordinador, escoltar la ràdio, anar a teatre, cantar, estudiar, fer manualitats, menjar, descansar, passejar, jugar a cartes, tocar un instrument musical, cuidar les flors, cuinar i escriure. N'hi ha 3 que no tenen aficions, 2 que no tenen hores lliures i 2 que no contesten.

Esports. Hi ha gairebé un empat entre els que afirmen practicar un esport i els que no ho fan, essent lleugerament superior els que el practiquen. Els esports que apareixen a les respostes, i que en cap cas no supera el nombre de 3 que el practiquin, són els següents: bàsquet, escacs, muntanyisme, footing, tennis, esquí, vela, poliesportiu, gimnàstica, defensa personal, voleibol, caminar, bicicleta, pesca submarina, esquí aquàtic. La majoria no contesta a la pregunta de amb quina regularitat el practiquen. Només 2 contesten que 2 hores setmanals, 2 que ho fan de tant en tant i 1 que el practica quan pot.

ELS JOVES I LA RELIGIÓ

No descobrim res de nou si diem que, en general, els joves no tenen cap mena d'interès per la religió. El cardenal Juvany manifesta en una entrevista (1) que "tenim un catolicisme massa intel·lectualista en el sentit que no arriba al cor i que es queda només en la moral i encara retallada, la qual cosa, no engresca els joves".

El jovent del nostre municipi afirma que la religió és avorrida i que condicional la seva manera d'ésser i de pensar fins al punt de restar-los llibertat.

Un grup reduït veuen la religió com una inquietud o una actitud que els ajuda a enfrontar-se a la vida, però no es consideren practicants perquè no estan d'acord amb el culte convencional.

Com en tots els temes, hi ha també una minoria de joves que no es plantegen el tema o que encara no en tenen una opinió determinada.

Ara, potser caldria preguntar-nos perquè es senten tan distanciat de la religió. Des de l'home primitiu, les religions s'han anat succeint i han omplert la vida espiritual de l'home, però ara podem dir que caminem en l'humanisme on el centre és l'ésser humà que coneix tot el seu món i que no necessita cap mena de creença religiosa per viure

lliurement. Moltes generacions anteriors a aquesta, segurament, ja no depenien de la religió, però no tenien la oportunitat de manifestar-ho públicament o d'elegir-ho.

Aquest buit que deixa la religió, que l'omple? La política, l'ecologia, la televisió...?

(1) LA LLIBRETA, "Magazne". Juliol-octubre, 1990 núm. 22 Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.

ELS JOVES I LA POLÍTICA

Amb els joves i la política trobem quelcom semblant amb la religió, un desinterès gairebé total que hauria de fer reflexionar a la classe política. És culpa dels polítics? o senzillament és la llei del pèndul, hem passat molts anys de prohibició que va polititzar potser en excés el jovent de fa unes dècades, i ara hi ha un empatx que provoca l'efecte contrari? Sigui com sigui

el cert és que la majoria han contestat que no els hi interessa. I és un "no" sense argumentacions, senzillament en "passen", alguns ho troben un "rotllo" i d'altres un joc brut que només es mou per interessos personals.

Els que sí que és un fet evident és que del poc percentatge que s'interessen per la política la majoria es declaren independentistes, és un fet social que hem pogut constatar parlant amb membres de grups polítics d'aquest caire, on una gran majoria de militants són joves que han trobat l'interès que altres formacions polítiques no els oferia. Ens trobem amb moltes argumentacions completament mancades de reflexió.

Segons l'enquesta que va fer el Punt als joves de Girona en motiu del 20 N, podem veure que hi ha un gran desconeixement de la història més recent del país que pot ésser la causa d'aquest passotisme general. Cal reflexionar sobre qui

ha potenciat aquesta desinformació. A qui interessa esborrar aquesta època? Quin paper hi fa l'escola i la família? Als joves, no els donem les claus per pensar d'una manera autònoma i crítica, la qual cosa els fa ésser indiferents davant la història i per tant davant del fet polític.

ELS JOVES I EL SERVEI MILITAR

La informació que rebem de la premsa i els mitjans audiovisuals ens fa pensar que la joventut, antireligiosa i antipolítica, és també antimilitarista. Però això no és cert del tot. Les dades extretes de la nostra enquesta ens ofereixen un jove que no es manifesta totalment en contra del servei militar sinó que simplement li molesta el fet d'haver de fer aquest servei. Aquest grup majoritari té molt clar que el servei militar haurà d'ésser voluntari i que l'exèrcit hauria d'estar format per professionals.

Ens movem doncs, dins dels paràmetres que s'han deixat entreveure des que s'inicià la crisi del Golf. Les respostes més freqüents són: "et sents utilitzat de cap a peus", "és una pèrdua de temps", "és una merda", "ets com una ovella dins d'un remat", "és un absurd".

Val la pena destacar que només un 10% de joves s'han manifestat totalment en contra de tot allò que fa referència a l'exèrcit. El mateix percentatge de joves creuen que ha d'ésser obligatori i alguns demanen que la dona també hi vagi.

ELS JOVES I L'ECOLOGIA

Segons l'enquesta de Tosquija constatem l'efecte contrari que havíem vist en relació amb la religió i la política. La gran majoria de joves se senten sensibilitzats pel fet ecològic i es mostren molt pessimistes i preocupats pel futur del planeta.

No ens equivocariem gaire si afirmessin que l'ecologia ha omplert el buit que han deixat el desinterès per la religió i la política. De totes maneres aquest interès no es veu acompanyat d'una postura excessivament compromesa, és quelcom volàtil i poc palpable. Com s'entén sinó el fet de la variant de la N-II? (per parlar del fet més actual) en hores de classe uns dos mil joves eren al lloc precís, però al vespre, (horari extra escolar) davant l'ajuntament només uns cent-cinquanta hi eren presents. Quans n'hi havia a la rambla?

Aquest fet contradictori és una constant, com s'entén un distanciament tant gran entre ecologia i política, quan una no pot ésser efectiva sense l'altre, l'ecologia ha anat sempre de la mà amb anti-militarisme, cosa que no es reflexa a l'enquesta, on es veu que la majoria només està en contra del servei militar per no perdre el "seu" temps, però

molt pocs es mostren contraris a l'exèrcit en sí. Per regla general hi ha la voluntat, però falta la informació necessària perquè els joves no tinguin aquesta confusió d'idees. I aquí és on tots plegats hem de fer-hi un paper important. Els partits polítics ja han començat a veure un gran camp de vots i darrerament tots s'afanyen a incloure la defensa del medi en els seus programes. Esperem que els polítics tinguin prou tacte per no fer perdre un dels valors dels joves.

La inquietud per l'ecologia és un fet molt positiu que hem de potenciar, doncs en ells caurà la responsabilitat de redreçar aquest planeta que han heretat.

ELS JOVES I LES RELACIONS AFECTIVES

Respondre si ha tingut relacions sexuals és encara per alguns un tabú ja que alguns joves ens han contestat: "no n'heu de fotre res", tenen raó?

Deixant de banda això, la majoria de joves han respost negativament, la qual cosa ens permet afirmar que la majoria de joves del municipi no tenen relacions sexuals abans dels 22 anys. No veiem clar, doncs, perquè els bisbes catalans s'esveren tant. No aconsellem a ningú que hi instal·li una fàbrica de preservatius, perquè farà mal negoci.

Quant la relació de parella, la tendència es decanta cap a un romanticisme clàssic amb frases tant colpidores com: "és molt bonic", "molt bé si s'estimen", "està molt bé" o "és quelcom molt positiu". Sovint, no diferencien parella i matrimoni. Tenen clar que la relació de parella és la mateixa abans o després de la cerimònia i dels papers firmats. Hi ha però diferents opinions sobre el matrimoni

en els casos que ho diferencien. Alguns diuen que és important només si hi ha fills; uns altres que és un compromís massa gran, que cal estar molt preparat per afrontar-lo; d'altres que és un "rotllo"; que no hauria d'ésser un contracte només o simplement que no hi pensen perquè és molt llunyà.

Si després de llegir tot això heu decidit començar les relacions, recordeu: "posa-te'l, posa-li".

ELS JOVES I L'HOMOSEXUALITAT

L'homosexualitat és un tema que ens ha costat molt d'analitzar ja que no hem comprès si ho acceptem com un tipus de relació sexual lliure o si és l'acceptació d'un problema social; més aviat ens sembla que ho veuen com un fet innat, una malaltia, una desviació, etc.

Les respostes més freqüents són: comprendre i acceptar, per mi és una malaltia, ho comprenc i ho accepto, tolerància, prefereixo no pensar-hi, ja s'arreglaran, dins del seu món cal tenir tolerància, si una persona hi neix no tinc res en contra, no hi tenen cap culpa, tothom és com és".

Només una sola persona ha dit que tothom té el dret d'estimar a qui vulgui. Quina formació donem als joves perquè pensin el mateix que els seus avis quan són fills d'una generació que es creia molt oberta? La informació sembla que no arriba a tothom.

Seguint amb les preguntes de caire ideològic, s'els demanà la seva opinió, o més ben dit, si els interessava la qüestió del feminisme.

Les respostes han estat igualades entre els que diuen que no els interessa i els que responen que sí, i d'aquest alguns, que si però no massa o depèn... etc.

Sorprèn que essent majoritari el nombre de dones enquestades, la resposta no hagi estat més favorable envers el tema.

Potser caldria esbrinar que entenen aquest joves per feminisme, ja que en algunes respostes dona la impressió d'una lluita de poder:

- "Si volen ser com els homes que facin el mateix".

D'altres no es mullen gaire, i responen:

- "No m'interessa, els homes i les dones són iguals".

Però el factor més comú, com hem dit, és el de no m'interessa. Com podem interpretar aquesta resposta majoritària?

Si ho agafem amb optimisme, podem pensar que ho tenen tot molt clar i que hem arribat a una societat igualitària, o bé que senzillament es conformen amb el funcionament actual de la societat.

Probablement les respostes haguessin estat diferents si les preguntes fossin, per exemple:

- Et sembla bé que una dona tingui un salari infe-

rior a un home, en igualtat de condicions?

- Perquè l'entrada a una discoteca és més barata per a les noies que per als nois?

- Quedar embarassada és motiu perquè no et renovin el contracte de treball?

- Perquè una mestressa de casa no té dret a una seguretat social pròpia i inclús a un sou?

Això només, per citar algun exemple.

Les darreres preguntes del qüestionari feien referència al poble:

- T'agrada viure al teu poble?

- Creus que hi podràs viure sempre?

- Quines coses hi trobes a faltar i quines t'hi sobren?

La resposta ha estat majoritària a favor del sí. El 70% dels joves enquestats els agrada i voldrien viure sempre al poble, però dubten de poder-ho fer en el futur, bàsicament per qüestions de feina.

El restant 30% els agrada més o menys, però no s'hi volen quedar a viure per sempre.

Pel que fa a la darrera pregunta, molt pocs són de l'opinió que no hi falta res i que per ser un poble petit està força bé, però la gran majoria hi troben a faltar certes coses, entre elles la més destacada és un polisportiu.

És evident que als nostres

joves no els és suficient tenir un bon camp de futbol i la pista polisportiva per practicar els seus esports preferits. Per cert d'entre les aficions i activitats de lleure, cap ni un dels entrevistats ha fet esment del futbol com a afició. És que aquest esport pertany a la generació dels seus pares?

Altres reivindicacions han estat les de caire cultural: Una biblioteca, conferències... i les de lleure en general.

Segons alguns hi manca més joventut, o més unió entre els joves per a les diversions.

També han fet esment a la manca de mitjans de comunicació. Dubtem si el que hi troben a faltar és una emisora local de ràdio o televisió, o bé es refereixen a mitjans de transport. Suposem que és això segon i que el que demanen és un bon servei d'autobusos que permeti un desplaçament còmode per la comarca, amb uns horaris que s'adaptin a les seves necessitats.

Veient com la qüestió feminista està lligada al desinterès per a qualsevol qüestió social, fa pensar que potser el problema rau en el fet que als joves no se'ls doni responsabilitat o obligació de cap mena a l'hora d'aconseguir els seus propòsits, criant així un jovent avessat a un comodisme que ha provocat aquest desinterès-passotisme per a qualsevol reivindicació social.

Un reduït grup troba que al poble hi falta possibilitat de treball.

Quan a les coses que els sobren són menys crítiques. A alguns no els sobra res. Altres diuen que els sobren:

- "pijos".
- Velles xafarderes.
- emigrants: "nyegus" i "xaves".

Contràriament als que diuen que no hi falta res, trobem els que opinen que hi falta de tot.

Alguns dels enquestats han respost a la pregunta dient que no opinen ja que són nous i no s'han integrat a la vida local.

LA DARRERA ENQUESTA

És molt probable que la Marta, d'haver-li demanat, ens hagués contestat l'enquesta de *TOSQUIJA* amb ganes i il·lusió. Tenia 15 anys i els que la vam conèixer sabem que l'interessaven tots els temes que fan referència a la joventut, a la societat en general, a la conservació de la natura, als estudis, a la gresca i diversió, a les relacions entre les persones; a la vida, en definitiva. Malauradament, la Marta ens va deixar massa aviat i l'enquesta que li tocava contestar ha quedat en blanc.

Però el seu interès sobre aquests temes anava més enllà d'una simple opinió en una conversa amb els amics i no cal inventar-se o imaginar-se respostes de cap enquesta per saber el que en pensava. Entre les moltes aficions que tenia i practicava, li agradava es-

criure; i els seus darrers escrits —cedits a *Tosquija* a través de la seva família que ha donat el consentiment perquè fossin publicats o comentats— constaten aquest interès seu i la preocupació que sentia per molts dels aspectes de la vida que l'envoltava.

Estava enamorada de la seva colla, "la més guai de Vilobí", escriu. Admetia haver-se enfortit i crescut amb ella, haver après a parlar, pensar i opinar dins d'aquesta convivència que considerava tan necessària. Tot i això, confessa que de vegades discutien perquè, en totes les colles, per més unides i compenetrades que estiguin, cal que hi hagi una varietat de pensaments per afavorir justament el seu creixement. El tema general de discussió eren les discoteques. A la Marta no li agradaven gens però respectava la voluntat i el desig dels amics que volien anar-hi. Ella, potser, preferia l'aire lliure i era forta

pujant muntanyes i va sentir-se molt feliç en assolir el 3.000 a començaments d'estiu. Els seus gustos musicals eren variats i el coneixement que tenia d'aquesta matèria abraçava una pila d'estils diferents que es va fer ben evident aquell dia del setembre de l'any passat quan va fer quedar tan bé als nois i noies de Vilobí en un concurs de ràdio. També es definia molt pacífica, ecologista i una entusiasta de la naturalesa. Sobre la religió, tenia els seus dubtes i els exposava de manera racional i coherent i ben segur que també ens ho hagués dit a la nostra enquesta.

Es formulava una pila de preguntes sobre temes com la vida, la mort, l'amor, la fam i la misèria en el món i també al voltant de la petitesa de l'home comparat amb la immensitat de l'Univers.

En un dels seus escrits, datat en un dia de l'hivern passat, hi diu:

"Si creus que una cosa la fas bé, endavant, fes-la i no et tiris enrera". I és per això que estem convençuts que, a la Marta, no li hagués importat gens que l'enquesta que no va poder contestar mai hagi estat, en canvi, l'única que no ha quedat en l'anonimat.

***

A la pregunta: Quin tipus de relació tens amb els teus pares?, la resposta més general ha estat:

— "Amistat"

Un aproximadament 60% dels joves es declara amic dels seus pares; i dins d'aquest grup, molts responen que a més d'amistat tenen una relació de:

— "Comprensió i diàleg"

Algun dels enquestat hi afegeix:

— "Relació òptima"

— "Hi estic molt i molt bé"

— "Ens ho expliquem tot"

— "A més d'uns pares tinc uns amics"

— "Un gran amor familiar i molta confiança".

Cal ressaltar que dins d'aquest grup, tot i manifestar una bona relació, alguns consideren que hi manca certa tolerància.

Pel restant 30%, les relacions vers els pares, són menys afalagadores, les respostes que han donat poden resumir-se en una relació normal de convivència i de dependència econòmica.

— No oblidem que molts d'aquest joves estan encara estudiant—.

Menys de cinc, han respost que només tenen una relació de indiferència que en algun cas va associada a dependència econòmica.

Paraules, com estimació, afecte, o similars no les hem constatat en cap resposta.

D'entre els enquestats interessats pel tema o qüestió feminista les respostes són variades:

— "Intentaria solucionar-ho"

— "M'interessa, defenso les llibertats"

— "Són diferents, i cap, millor que l'altre"

— "Respecte mutu en tots els terrenys"

— "Crec que la dona està cada dia més considerada, gràcies al feminisme".

— "M'agrada que no ens descriminin pel sexe"

— "No sóc feminista, però crec que hi han diferències socials".

PSICOLOGIA DE L'ADOLESCENT

El nen cap als 12 o 13 anys, comença a canviar físicament. Creix de cop i volta, se li fan més grans les faccions, creixen els pèls, els grans, i els genitals es desenvolupen... Deixa de ser un nen. Això costa d'acceptar ja que s'han de mesurar la pròpia força, estatura i també ha d'acceptar-se quan es mira al mirall, quan es veu diferent de com era.

També es modifica la manera de ser. Es fan més clars els interessos i es modifiquen les activitats. L'escola continua més o menys igual, amb més profunditat, només canvia que hi ha més llibertat. Però el que canvia més és l'espai d'oci, els esports, la música, la moto pren el lloc de la bicicleta, i els amics. El nen comença a jugar a ser un adult, a fer el que fan els homes, els vol imitar però a la vegada s'ha d'enfrontar a aquests adults, a les seves normes, vol discutir-hi i no l'accepten ni ell accepta el que diuen. És el moment de la feblesa, de l'angoixa provocada pels canvis i enfrontaments, necessitant llavors sentir-se comprès, contingut (penseu què es deixa dins dels contenidors, això és contenir) per part dels pares. Aquí ve l'enfrontament. Això crea malhumors, inseguretat, que el fan buscar la soledat. O, tot el contrari, el màxim xivarri, de motors o música, jugant-se-la per les muntanyes o barallant-se amb els companys esportivament. A qui necessiten, en aquests moments? Apareix l'amic íntim que l'accepta tal com és, comprèn els seus sentiments, plors i rialles. Pot comunicar-li els seus interessos i aficions, que l'altre accepta plenament. Per això, aquesta amistat, en ocasions, pot durar tota la vida.

Si fins ara la imitació de les formes exteriors havien estat les dels pares, en aquesta edat comença a imitar el comportament dels amics que arriba al màxim quan formen part d'una colla. És quan, a les cases, es comença a sentir "si tots ho fan, si tots tenen moto..." i adquireixen així pautes de comportament en un món alegre, sense massa responsabilitat, un món actiu que aconsegueix donar-li confiança en ell mateix. La part negativa d'això és la pressió que l'adolescent rep d'aquesta majoria. Per exemple, estant amb la colla, quedant en anar amb les motos a Santa Coloma, ell és un dels més animats però anant cap a casa, comença a pensar com ho explica als pares que no volen que surti de vila. Així és com surten els conflictes del que ell ha estat fins ara i del que passa volent ser ell mateix. Si primer es demana com ho diu als pares, després ve com diu a la colla que a casa encara el tenen per una criatura petita. És el conflicte del que és i del que no vol ser.

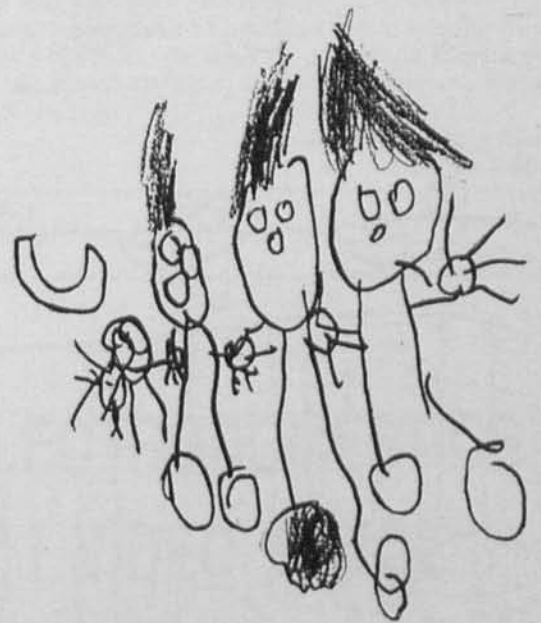
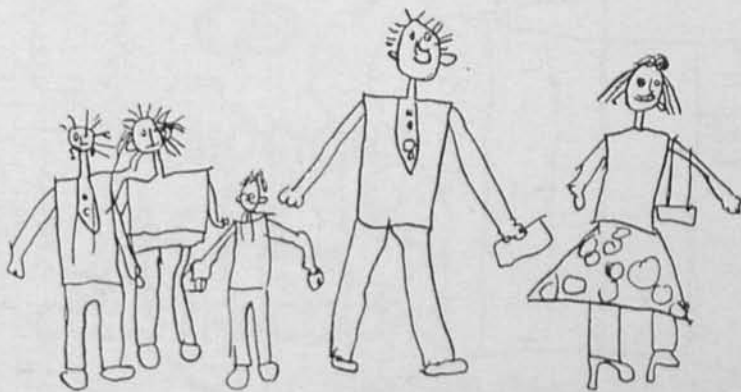
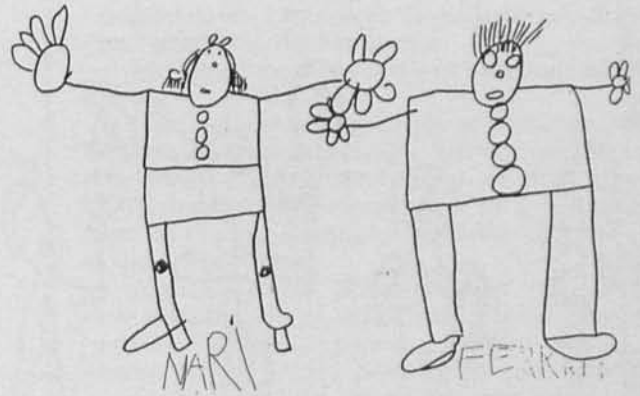
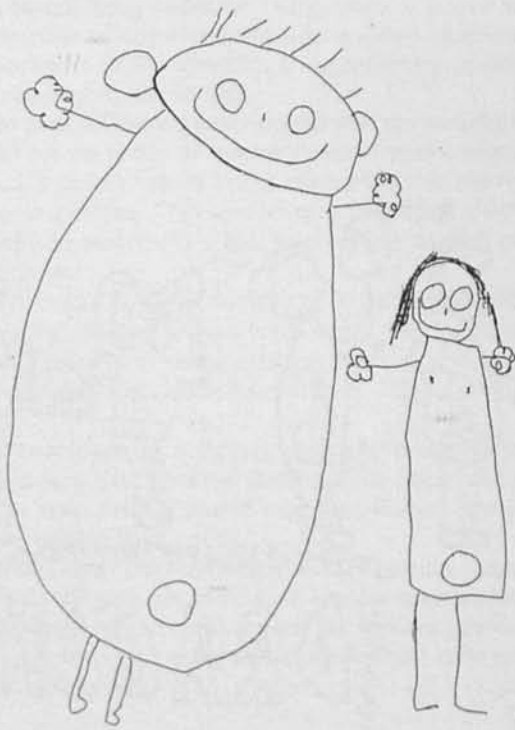
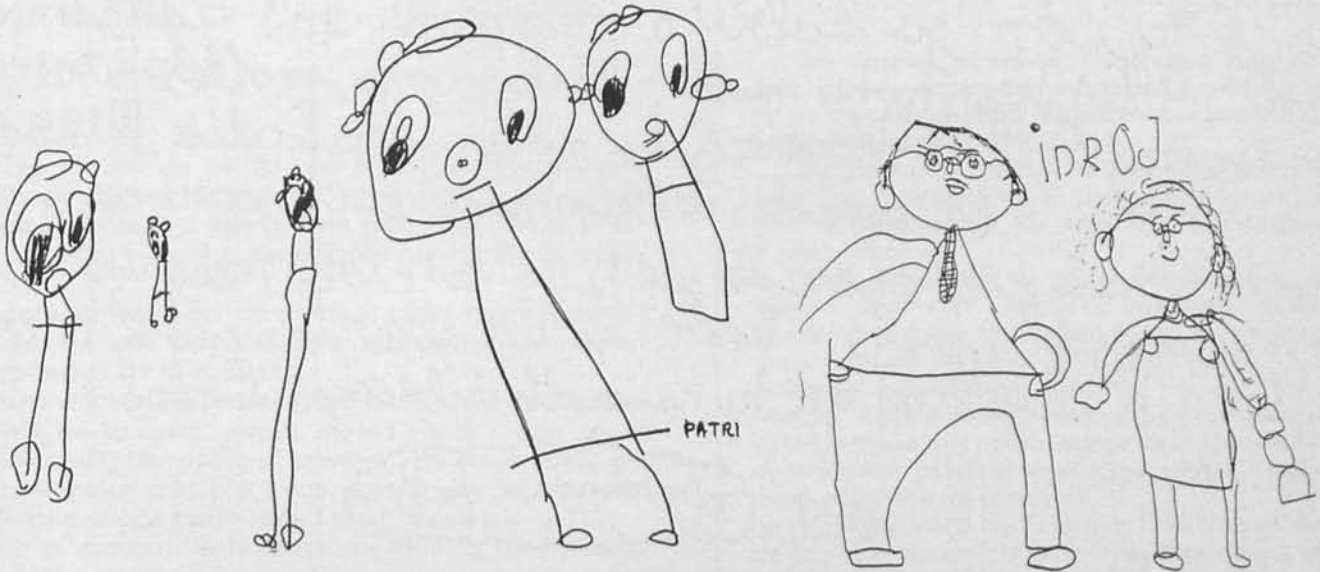
La reacció també vol ser diferent. La seva defensa davant de la confusió que pateix té la necessitat de fer-la més grossa, apareixent davant dels grans com una contradicció. Necessita portar signes externs i es torna més intolerant, provoca els altres amb les seves actituds, tot per buscar una identitat i estar una mica més segur del que és i sentir-se una mica més feliç.

Les relacions amb l'altre sexe, al principi, són esporàdiques. Augmenten de mica en mica. Primer les colles són de nois o noies. Més tard es barregen. Comencen els petons, els contactes homosexuals i les masturbacions. Cap d'aquestes activitats afecten les futures adaptacions heterosexuals dels adults. És molt possible que no comenci una vida sexual contínua però sí que es comença a saber què és la vida sexual per la qual cosa es necessita una bona informació de la sexualitat i que els pares no s'evadeixin de les seves preguntes. L'estudi pot començar a fracassar. Es fa més difícil i es necessiten més hores de dedicació. La temptació de tenir diners i ser independent encara els fa ballar més el cap i per estudiar s'ha d'estar tranquil i saber molt bé el que es vol. S'allarga l'ambició de començar a ser i la realitat es fa transitòria.

Els pares. Què vol l'adolescent dels pares? Acceptació de la seva nova estructura personal i apreciació del que és, de com vesteix i de com parla. Els pares han de donar-li confiança, malgrat les equivocacions i mentides, que cal mirar perquè es diuen. Acceptar aquest batibull de persona no és fàcil, per això els adults tanquem els ulls perquè els adolescents ens resulten massa problemàtics.

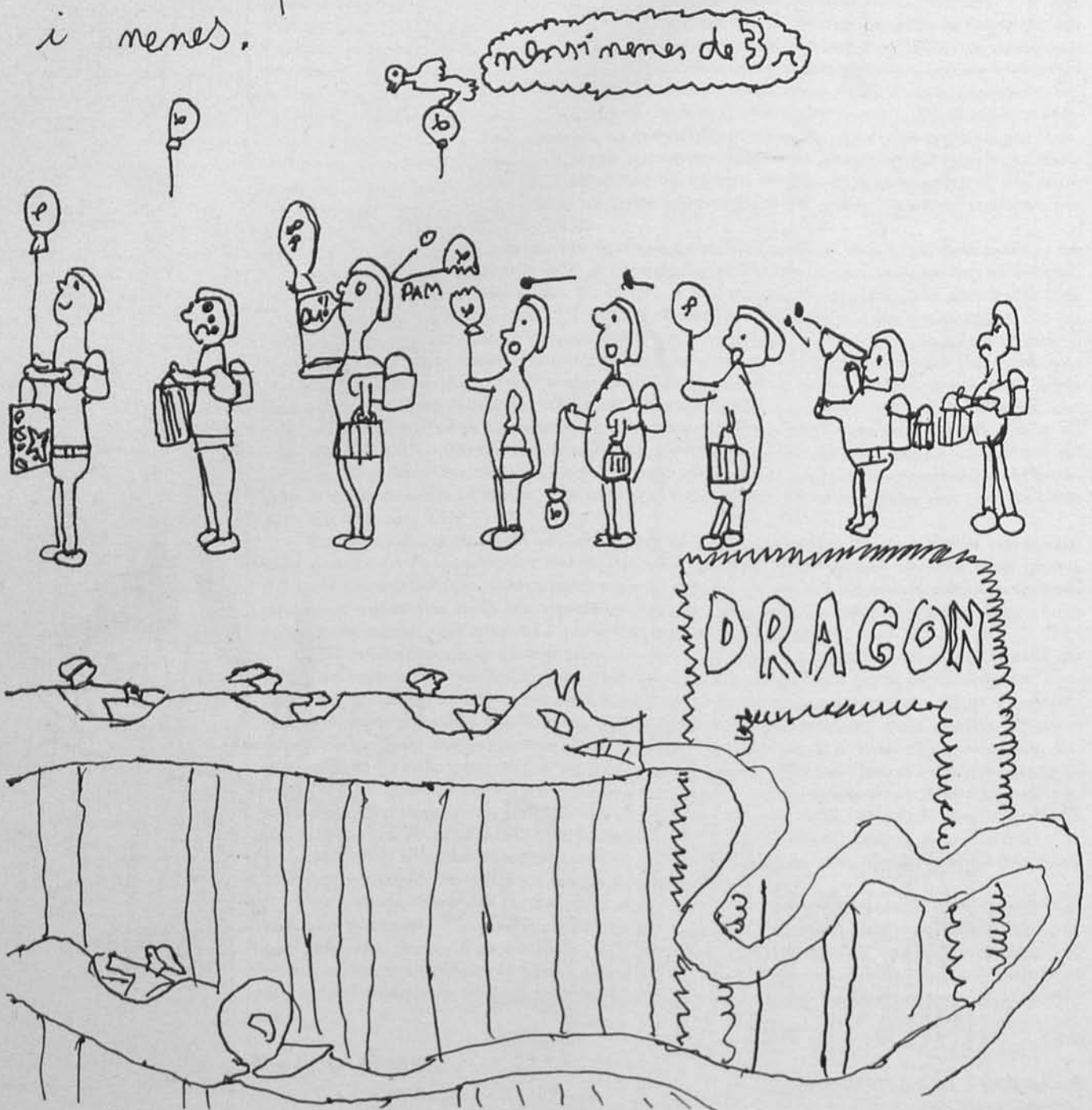
ELS NOSTRES PARES

PÀRVULS 4 i 5 ANYS

LES FIRES DE GIRONA!

Les fires com ja sabem a m'els nens ens agraden molt! A les fires hi ha moltes atraccions, moltes. Hi ha per exemple: els autoseos, la nòria gran i la petita, la nuve el martillo... Hi ha parades de laminadores i joguines. També hi ha la fira agrícola que hi ha tractors, màquines i aquestes coses de pagesos. També hi ha el certamen que hi ha de tot i el clup Pin on hi ha molts dibuixos de nens i nenes.

Dolor, mareig i regirades de peu o "la nostra salut en perill"

Les tutores de 6è A i 6è B havíem d'aconseguir alguns articles per aquest núm. i vam explicar als nostres alumnes un accident que havíem patit. Així vam aconseguir el nostre propòsit: fer-los explicar les seves vivències.

Tots havien tingut un accident pitjor que el nostre i l'explicaren amb pèls i senyals. Heus aquí l'anecdota de patiments de la quitxalla.

1. Jo m'estava entrenant el dia mateix del concurs de bicis de la festa. Anava massa ràpid i vaig caure malament. No podia ni caminar. Els meus amics em varen pujar a la bici i cap a casa que fa baixada. Semblava que havia caigut d'un cinquè pis.
2. Era jo a casa d'una amiga netejant la seva piscina que té sota terra. Vaig relliscar i vaig anar a parar a baix. Vaig perdre el coneixement una estona. A casa em varen portar a la Residència. Una setmana sense llegir ni escriure ni mirar la tele.
3. Un dia anant cap a Girona amb camió ens va avançar un trailer i el cul va tocar el nostre camió i vam volcar a la cuneta. Els pares varen sortir disparats i la meva mare deia a la policia: "No veuen que el trailer s'escapa? li agafin la matrícula". Tots teníem ple de *tais* al cap i a la panxa.
4. Quin espant! a la nit vaig començar a tenir mal de ventre. No vaig clucar l'ull en tota la nit. No sabien què tenia. Després el meu metge va dir. No us "assusteu", només té un budell *imblamat*. Tant de mal que em feia.
5. Estava a la resclosa de'n Borra amb els amics. Ens banyàvem i jo feia de "Tarzan" provant de saltar amb una liana. Em vaig tirar d'una d'aquelles lianes i vaig anar a parar contra una roca.
6. Un dia que vaig anar de casament a Lloret en un hotel molt bo, va passar que els nens vam baixar a la platja a jugar amb les ones i un nen em va fer la cancellaleta. Jo que anava tan mudat vaig caure i ben moll com un ànec cap al restaurant.

Apunts pedagògics del cicle inicial de la nostra escola

Les mestres del parvulari i del cicle inicial de l'escola, pensem que us pot interessar conèixer algunes de les novetats que hem decidit començar a treballar a partir d'aquest curs 1990-1991.

De totes elles, potser la més significativa és al nova línia de treball de la llengua que estem començant a experimentar, a partir de les orientacions d'Anna Teberosky.

Anna Teberosky és una pedagoga que durant molts d'anys s'ha dedicat a investigar el procés d'aprenentatge de la llengua escrita dels nens. Bàsicament aquest sistema de treball, parteix del bagatge de coneixements que té el nen quan arriba a l'escola i li ofereix els recursos necessaris per tal d'afavorir l'evolució de l'aprenentatge de la lecto-escriptura el més aviat possible, respectant en tot moment, el nivell maduratiu de cada nen.

L'ensenyament de la lectura i l'escriptura no s'ha de convertir en un fi en si mateix. L'escriptura és una representació gràfica i juntament amb el llenguatge oral, forma part de la realitat social que envolta al nen. L'adquisició de l'escriptura és necessària pel nen tant com l'adquisició del llenguatge.

La lectura es considera una interpretació del text escrit.

Dins del llenguatge escrit es treballen diferents tipus de llenguatge: narratiu, literari, comunicacional, referencial..., partint de l'anàlisi del nom propi. Així doncs, les activitats escrites que es proposen, abarquen tot tipus de llenguatge i intenten apropar el nen i el seu entorn.

Algun exemple d'aquest tipus d'activitats serien: notícies, contes, embarbussaments, dites, llistes, rodolins, receptes, anuncis, cartes, avisos, títols, còmics, dictats, còpies, poemes, cançons...

En aquesta línia de treball, per aquest curs, el parvulari i el cicle inicial hem pensat publicar una revista feta pels nens. El contingut de la mateixa serà activitats realitzades i treballades a la classe. Quan la tinguem enlestida, els nens la vendran a la gent del poble. Els diners obtinguts es destinaran a les colònies de final de curs.

Mestres del parvulari
i el cicle inicial

PROMOCIONS
PUJOL, S.A.
CONSTRUCCIONS

**ELECTRODOMÈSTICS
I VÍDEO PUJOL**

Sant Antoni M. Claret, 6 - Tel. 47 31 32 - 47 32 52

17185 VILOBÍ D'ONYAR

Presentació de l'aula taller creada al Col·legi Públic "Josep Madrenys"

Aquest curs, al nostre col·legi, hem tingut la possibilitat de crear una Aula-Taller, per tractar de donar una formació més completa i apropar l'escola al món laboral i professional.

Després de diverses gestions portades a terme pel Consell Escolar i la Direcció del Centre, el Departament d'Ensenyament ens ha concedit la creació i dotació de l'Aula en les modalitats de fusteria i electricitat. Aquestes modalitats podrien ampliar-se en un futur, amb les de ceràmica, informàtica, mecànica, hort granja, cuina, etc.

Ja en el número 13 de la revista Tosquijsa, en una enquesta realitzada entre els alumnes es demostrava la inclinació de la majoria d'ells per als tallers.

Ara que ja tenim la concessió de l'Aula, esperem poder-li treure el màxim de profit i que sigui un pas més cap a la formació integral dels alumnes.

Plantejament general

L'Aula-Taller és un dels recursos didàctics que té l'escola per esquivar el perill de separar artificialment l'activitat manual de la intel·lectual. Es tracta de facilitar el camí cap al coneixement integral de la persona, aprofitant totes les facultats de què disposa.

En principi anirà dirigida a tota la 2a etapa com l'àrea de TECNOLOGIA.

Específicament, determinats alumnes, que pels motius que sigui no segueixen el ritme dels aprenentatges, (conceptes, procediments, hàbits, valors) passaran més temps a l'AT però sense que arribin a constituir un grup a part.

Els grups seran limitats i en concret la meitat de la classe. Mentre els uns són a l'Aula-Taller la resta es queda a l'aula pròpia treballant altres matèries.

Per què s'ha creat l'aula-taller al centre

La proposta de dotar d'AT al Col·legi sorgeix a partir de:

- La important quantitat de nens que a finals de CM i a 2a etapa

presenten dificultats d'aprenentatge, sovint lligades a d'altres problemàtiques.

- Perquè l'AT representa una motivació per a tots els alumnes i l'ocasió de posar en joc les habilitats en potència, de manera que lliguin les activitats manual-intel·lectuals.

- Perquè és necessari en el procés de l'orientació educativa i vocacional.

Objectius

L'Aula-Taller té entitat per ella mateixa. Els seus objectius són:

- Els aprenentatges propis de la tècnica que es proposa.
- Nivell de sociabilitat propi de l'etapa evolutiva.

- Recuperació de dèficits i mancances en l'aspecte maduratiu.

- Desenvolupar capacitats com: Observació, a través de fets, processos i fenòmens tecnològics.

Anàlisi i síntesi: Allò que és fonamental del que és accessori. Elements que formen una màquina. Funcions de cada element.

Pensament lògic i divergent i raonament abstracte. Aplicació de la inducció i la deducció.

Creativitat: estimular la imaginació i la intuïció. Cercar solucions noves a problemes concrets. Proposar solucions diferents a un mateix problema. Combinar elements per a obtenir altres efectes.

- Ajudar a desenvolupar la salut mental dels alumnes, ja que el treball manual ajuda a alliberar les tensions emocionals.

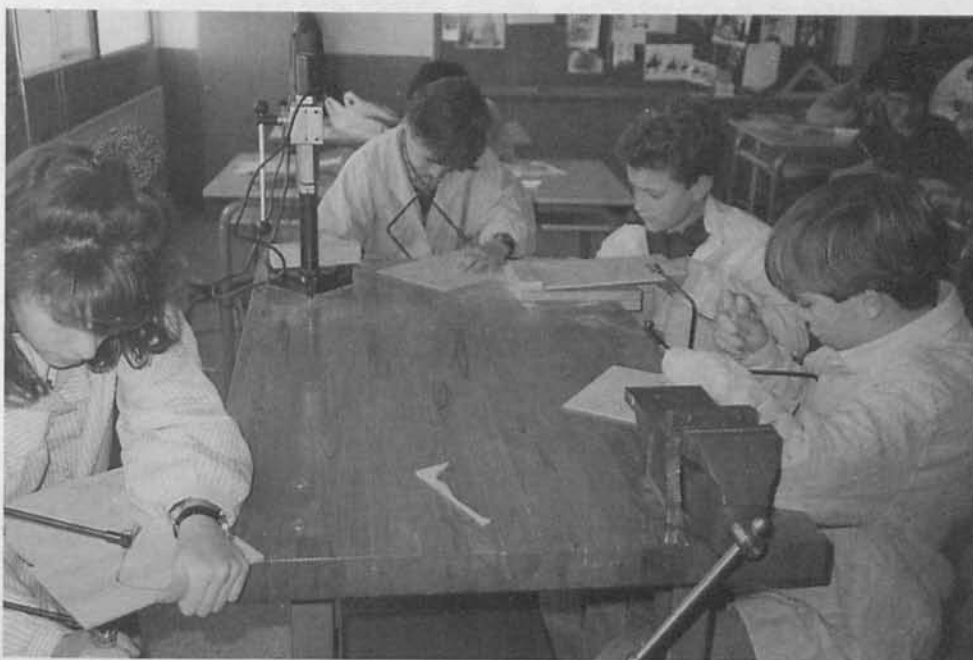
- Coneixement i domini del llenguatge tecnològic: terminologia, simbologia i representació gràfica.

- Coneixement de les pròpies aptituds. Valoració i autocrítica. Satisfacció del treball realitzat.

- Desenvolupar els hàbits de treball. Saber prendre decisions. Ús correcte d'eines i materials.

- Desenvolupar el treball en equip i afavorir l'ajuda mútua i la solidaritat.

- Ser més conscients del món del treball i del lloc que té el treball en la vida de la persona.

Continguts

6è nivell: FUSTERIA

Coneixement de les eines i materials.

Eines: De tall, de fulla guiada. Estris de mesurar, de traçar i de control. Instruments de subjectar, de suport i d'ajuda. De picar, perfilar i foradar, de modelat i d'unió. Màquines portàtils.

- Materials: fullola, conglomerat, llistons.

Filferro, visos, puntes, cargols, pintures i vernissos.

- Classes de fusta: Anatomia de l'arbre.

- Tècniques i activitats: Coneixement i maneig de les eines.

Mesurar, traçar i dibuixar a escala. Serrar, tallar, clavar, foradar, enfonsar i encaixar.

Polir, encolar, pintar, vernissar i pirogravar.

7è i 8è nivells: Els continguts propis de FUSTERIA corresponents al 6è nivell i els específics d'ELECTRICITAT.

- Coneixement d'eines i materials.

Eines: Alicates, tornavís, pelacables, barrina, martell, tisores, ganivet, soldador.

Materials: Filferro, visos, grapes, puntes, clips.

Bombetes, piles, interruptor, commutador, fusible.

Regletes, fils, cables (unifilar i paral·lel). Xapa, estany, pasta de soldadura.

- Coneixement dels materials conductors i aïllants. Perills.

- Tècniques i activitats: Simbologia de l'electricitat.

Treballs amb filferro. Tallar cables a mida, pelat de fils.

Fer connexions i unions; senzilla, de derivació, de retenció.

Fer terminals amb fil rígid i amb cable flexible, unifilar i paral·lel.

Soldar i alicatar.

Circuit bàsic, compost, commutat, en sèrie i en paral·lel,

Electroimant, provador de continuïtat. Instal·lacions en grups.

Pere Matamala i Crous

Sí... el poble viu i viurà sempre el record entrenyable d'un dels homes més carismàtics del nostre municipi de Vilobí d'Onyar. Em refereixo a PERE MATAMALA I CROUS que ens va deixar el dia 27 de setembre d'enguany, a l'edat de 65 anys, i que ben segur ha presentat davant SANT PERE un passaport replè d'allò més bo, per franquejar les seves portes sense necessitat de cap "VISAT".

En Pere el dia del seu casament (15-11-1952)

En Pere, pocs dies abans de deixar-nos

En PERE, va néixer a VILANNA (Municipi de Bescanó-Comarca del GIRONÈS), fill de Francesc Matamala i Boada, i Carme Crous i Darnés. A l'edat de 15 anys va venir a viure a Vilobí d'Onyar, a "CAL TET D'ONYAR". Cinc anys més tard, als 20, fou allistat en la lleva de l'any 1946; el dia 11 d'abril del mateix any, amb la cartilla militar núm. 7333632, fou destinat al Regiment d'Artilleria núm. 22; era el recluta núm. 41. Els seus destins foren tres, primer a MATARÓ, després a RIPOLL i finalment es va llicenciar a una "granja" de FORNELLS DE LA SELVA.

A la GRANJA de Fornells de la Selva durant el servei militar.

Als 27 anys quan es va casar amb Pilar Riera i Antoner, va anar a viure a CAN PASSABETES de SALITJA, a on va néixer la seva filla CARME; sis anys després, tornava a VILOBÍ D'ONYAR, a "CAN RIQUE", a on va néixer el seu segon i últim fill, JOAN. Ja mai més tornaria a deixar el nostre poble al que va quedar enganxat per fortes arrels.

En el transcurs de la seva vida a Vilobí, i des dels nombrosos càrrecs que va tenir, CONSELLER DE L'AJUNTAMENT DE VILOBÍ D'ONYAR, DIRECTIU DEL VILOBÍ, C.F., PRESIDENT DE LA CAMBRA AGRÀRIA, i PRESIDENT DE LA "COOPERATIVA VILOBÍ I COMARCA, C.L."; es va desviure desinteressadament i amb tota la bona fe del món, per clarificar i solucionar molts problemes del nostre entorn. És evident que mai es pot fer content a tothom però en PERE deixava sempre satisfets a la majoria.

Tallant la sempre cuidada gespa del camp de fútbol.

No satisfet encara amb la feina que desenvolupava, es va embarcar amb altres tasques i activitats pel poble; com... arrenjar camins forestals; apagar foc a bosc amb les famoses "motxilles"; organitzar i participar en Concursos de Tractors (l'any 1975 fou un dels destacats guanyadors del concurs celebrat a Sta. Coloma de Farners); ensenyar a ballar sardanes; promoure l'antiga festa de SANT ISIDRE, ara festa de SANT GALDERIC (patró dels pagesos). MEMBRE de la Comissió de la Festa Major, de l'Aplec de Santa Margarida, de la CORAL dirigida pel mestre Senyor JOAN BATALLER, de la cabalgada dels REIS... etc...etc.

En PERE presidint la taula pel nomenament del Batlle de Vilobí d'Onyar.

Aquesta petita biografia només vol ser un carinyós i respectuós homenatge al RECORD D'EN PERE, i perquè el seu exemple perduri a la memòria de tots els Vilobinencs.

Sant Galderic i la pagesia

En el passat número de TOSQUIJA parlàvem de la Festa dels Pagesos en la diada de Sant Galderic. La festa es va celebrar però en l'ambient s'hi trobava a faltar en Pere Riqué, que feia poc ens havia deixat. Sia aquest recordatori de la Festa dels pagesos (Festa de la que n'era l'ànima) homenatge del seu traspàs.

Tal diada, si hi hagués estat ell, hauria estat bona per parlar de l'Eix Transversal, ja que mentre el dia 23 de novembre diu que les obres començaran per febrer de l'any vinent, poca més informació tenim que la que es va publicar en el programa de la festa major; per no saber no se sap ni per on ha de passar en el tram final a causa de la reserva de terrenys feta per la CPU amb

motiu de l'estació del TGV, i continuant per aspectes de caire natural, urbanístic i tècnic queda clar que cal aprofundir en aquest tema.

Tal vegada ell hauria trobat la manera de constituir una comissió que tingués part en la preparació, execució, control i seguiment de les diferents fases de l'obra; és a dir: vetllar perquè la feina es faci ben feta, tal com cal i a l'hora. Com veieu és molt el que es demana i segur que Sant Galderic hi haurà de treballar de bo i valent.

Parlant de coses de la pagesia alegrem-nos de l'èxit que ha tingut en Ponç de Can Comas en el passat Campionat d'Arada. Sempre és bo de saber que per aquestes contrades encara queden pagesos que el llaurar miren de fer rases rectes i ben fetes sobre els camps guexos i malplaners que l'Administració ens vol deixar.

BUSQUETS SITJA, S.A.

C/. Madrenys, 27
Tel. 47 31 08 - Fax 47 42 31
17185 VILOBÍ D'ONYAR (Girona)

L'APA Associació Pere Antoni

Tant els socis, i que han anat seguint les activitats, com els veïns de Vilobí s'hauran adonat de que en els darrers temps han anat minvant les activitats que porten aquestes lletres: APA, com a motor dels actes.

En el número 7 de TOSQUIJA de fa exactament dos anys ja s'hi feia un balanç de les diferents activitats fetes; moltes ja s'han deixat de fer dels quatre camps que abarcava l'activitat de l'APA només en queda un en actiu: l'esplai per mainada: han sortit de nou els escacs provinent d'un grup ja estructurat, i que actualment tenen un Campionat reconegut per la Territorial (ja explicarem què vol dir això), i el teatre amb una empenta considerable (pensem en Testimoni de carrec i el Músic de la nit). Ara bé: de festes al carrer gairebé ja no se'n fan, de cercaviles tampoc, d'activitats culturals tampoc i d'esports ni se'n sent a parlar. En resum: un baixon molt fort de les activitats i de l'esperit associatiu.

Per què ha passat? ens podem preguntar; d'una banda del nucli original de persones que conformaven l'APA varies ho han deixat per causes particulars, professionals, personals, etc. de manera que en quedar

menys persones s'aporten menys possibilitats a l'acció comuna, d'altra banda hi ha hagut una absorció d'altres persones per aquestes activitats que tiren tant fort, i com que no en som més, queda feina a fer. En definitiva l'acció al carrer d'activitats lúdiques, de cobrir mancances socials s'ha esvaït; semblaria que cal un redreç i una nova arrencada.

Tot això es va plantejar en una assemblea extraordinària en que simultàneament es va presentar la dimissió de l'actual president. Els socis ja en teniu notícies a través dels comunicats que heu rebut, mentre s'escriu això estem en un període electoral que ja estarà resolt en el moment que aquesta revista sigui a les vostres mans; ens cal esperar i veure com com ho enfocarà la nova Junta Directiva.

En tot cas cal un esforç i fer costat a la nova Junta, de manera que l'Associació Pere Antoni torni a ser el puntal que serveixi per aglutinar i moure la vida social a Vilobí, que serveixi per pasar-nos-ho bé en molta de la feina que ja s'havia encetat, que no s'hagi d'anar a fer a fora de Vilobí la feina que ens cal a casa, en definitiva que l'APA torni a tenir l'empenta col·lectiva que mai havia d'haver perdut.

L'Associació de Pares d'Alumnes

En aquests moments, encara que s'està treballant en els aspectes formals ja podem dir: Tenim Associació de Pares. Ha sortit arran de diferents converses entre els que hi tenim la mainada i que veiem la necessitat de cobrir aquest aspecte. Ara farà uns dos anys que els de l'anterior junta varen plegar i al no tenir continuació (en una assemblea ningú va sortir per fer-se'n càrrec va acordar-se deixar-ho a mans del representants dels pares en el Consell Escolar. Llavors, i seguint el mateix camí, ha tornat a sortir l'Associació.

En el proper número en tindreu més àmplia i detallada informació de la seva composició, línies d'actuació, etc. de moment sapigueu que s'ha triat l'últim dimecres de cada mes per fer reunió. El president n'és en Toni Noguera, el vice en Josep Ric, la secretària la Marta Rodríguez i en Manuel Cardellach actual de coordinador, també hi ha un vocal per cada curs. Així mateix els representants dels pares en el Consell Escolar també hi són -i que per cert aviat caldrà elegir-, de les converses entre diferents persones va semblar que aquesta era la millor manera de formar-la i tirar endavant.

Entre d'altres aspectes es procurarà tenir cura de la col·laboració amb l'aula-taller de recent creació, de les classes de gimnàstica, ètica i religió, d'activitats extraescolars, del transport i del menjador, repartiment de llibres (pel proper curs) i en general de qualsevol altre tema que sembli adient parlar. Això sí, cal tenir present que d'Associació en som tots i que tots ens en hem de preocupar dels temes de l'educació dels nostres fills i no només deixar-ho a mans del grup que ja hi treballa.

FUNERÀRIA JORDI MIR

Servei permanent

Serveis a Particulars i
per a Companyies

C/. Pirineus, 11
Telèfon (972) 47 32 59
17185 VILOBÍ D'ONYAR (Girona)

Comptes de la Festa Major de Vilobí

Com cada any, la Comissió de la Festa major fa públiques les dades de la festa d'enguany.

INGRESSOS	Pessetes
Publicitat	703.500
Aportació veïns	1.003.525
Bar de la Festa	2.821.986
Ajuntament	500.000
Firaires	151.000
Altres	295.000
Interessos	52.418
TOTAL	5.527.429

DESPESES	Pessetes
Conjunts i orquestres	2.075.000
Despeses del bar	1.103.316
Impremta i publicitat	629.780
Gegants i castelers	297.991
Espectacles i alti de mainada	210.000
Dinar de col·laboradors	99.480
Engalanament	99.400
Energia	32.017
Seguretat i assegurs	158.174
Neteja	63.000
Taules i cadires	133.752
Àpats orquestres	92.680
Drets d'autor	26.240
Truitada	15.125
Karts	4.000
Altres	65.928
Varis	12.625
TOTAL	5.118.508

RESUM D'EXPLOTACIÓ	Pessetes
Ingressos	5.527.429
Despeses	5.118.508

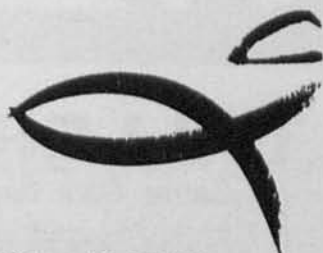
Resultat 408.921

CAIXA	Pessetes
Saldo anterior	419.804
Benefici any 90	408.921

RESTEN EN CAIXA 828.725

Caixa de Girona

Plaça Nova, 11 - Telèfon 47.32.37

VILOBÍ D'ONYAR

ACORDS AJUNTAMENT

Sessió 31 d'agost de 1990

1. Aprovació de l'acta de la sessió de 12 de juliol de 1990.

2. Tràmit ordinari:

a) Estudiar la possibilitat d'arranjament del camí lindant a l'Aeroport, que antigament conduïa a Salitja, mitjançant aportació econòmica dels afectats.

b) Fer constar al Bisbat de Girona, l'interès de l'Ajuntament en adquirir la Rectoria de Vilobí.

- Oferir habitatge de propietat municipal, per ubicar-hi la Rectoria, mitjançant acord amb el Bisbat.

- Reiterar oferiment de pis municipal per allotjar al senyor Rector, durant el temps que poguessin durar les obres de la Rectoria, o per motiu de perill imminent de l'actual edifici rectoral.

c) Estudiar esborrany tramès pel Consell Comarcal de La Selva, referent a Ordenança de Circulació, per la possible aplicació en aquest municipi.

d) Aprovar pressupost presentat per INGESCO, per manteniment i revisió de parallamps radioactius, instal·lat a l'escola.

e) Aprovar Nomenclator d'Entitats del municipi. (Vilobí, Salitja i Sant Dalmai).

f) Recolzar al Consell Comarcal en el tema referent al compliment per part del Departament d'Ensenyament d'adequar l'Institut nou de Sta. Coloma, en el termini establert.

g) Denegar permís sol·licitat pels titulars del Pub l'Unic, per celebrar sessions de ball, durant els dies de la Festa Major de Vilobí.

3. Factures pendents.

S'aproven les factures presentades durant el darrer mes, per import total de 1.865.805 ptes.

4. Llicències urbanístiques.

Concedir les llicències urbanístiques següents:

O.M. 14/90 a Pere Dorca i Rovira, per pavimentació de local, ubicat a l'Empalme de Vilobí.

O.B. 1/90 a Montserrat Daunis, per establiment d'estanc a la plaça Nova, 2 de Vilobí.

O.Mj. 5/90 a Josep Gener i Ros, per a la construcció de 13 garatges a Sant Dalmai.

O.Mj. 6/90 a Miquel Ferrer Mercader, per a la reforma de façana d'habitatges al c/ Nou, 2 de Salitja.

(O.M. = Obra Menor, O.Mj. = Obra major O.B. = Obertura establiment).

5. Aprovació inicial establiment TGV.

Donar-se per assabentats de l'aprovació inicial per part de la Comissió d'Urbanisme de Girona, del Pla Especial d'Infraestructura ferroviària, per a l'establiment d'una xarxa de gran velocitat en l'àmbit de la província de Girona.

6. Aprovació inicial del projecte de reforma de la Casa Consistorial.

S'aprova inicialment el projecte redactat per l'arquitecte Josep Ma. Ramos i Mezquita, de reforma de l'edifici de l'Ajuntament, quin pressupost d'execució material és de 11.745.458, i exposar-lo al públic als efectes de consultes i reclamacions.

7. Aprovació Padró d'arbitris municipals.

S'aproven els padrons, -lístes cobratòries dels arbitris següents:

-Clavegueram, recollida d'escombraries, cementiris.

L'import total d'aquestes llistes és de 2.667.750 pessetes.

8. Aprovació Comptes 1989.

S'aprova la Compta General de l'Entitat corresponent a l'exercici de 1989, i simultàniament, s'exposa al públic als efectes de consultes i al·legacions.

9. Acceptació subvenció per material informàtic.

S'accepta la subvenció atorgada pel Departament de Governació, per import de 600.000 ptes., en concepte d'adquisició de ordinador i nous programes per les Oficines Municipals.

10. Reconeixement de triennis a personal funcionari.

S'acorda reconèixer l'exercici d'un trienni com a secretària d'aquest Ajuntament a Ma. Rosa Sanglas i Garangou.

11. Torn de precis i preguntes. Sense intervencions.

LLORENS

SERVEI

RENAULT

TALLER LLORENS

Carrer Sant Narcís, 5 - Telèfon 47 30 10

17185 VILOBÍ D'ONYAR

Sessions del dia 28 de setembre de 1990

1. Aprovació de l'esborrany de l'Acta de sessió de 31 d'agost de 1990.

2. Agraïment pòstum a Pere Matamala i Crous.

El Ple unànimement, expressa el seu còndol per la mort del regidor d'aquest Ajuntament PERE MATAMALA i CROUS, i vol fer constar a la família del difunt l'agraïment pòstum als serveis prestats per en Pere, tant a la Corporació, com a tot el poble.

3. Tràmit ordinari.

a) Sol·licitar subvenció per import de 1.845.200 ptes. al Departament de Política Territorial i Obres Públiques, en concepte de la neteja de la llera fluvial de la riera Grevolosa.

b) Fer constar a l'Enginyer Cap de la Brigada de Girona de la Direcció General de Prevenció i Extinció d'Incendis i de Salvaments de Catalunya, que el foc ocorregut a l'abocador de Vilobí, no fou en cap moment foc forestal.

c) Aprovar proposta de Festes Locals per a 1991:

- VILOBÍ D'ONYAR . . . . . 9 i 10 de setembre
- SALITJA . . . . . 16 i 17 d'agost
- SANT DALMAI . . . 30 de març i 7 de desembre

4. Factures pendents.

S'aproven la relació de factures presentades durant el mes de setembre per import total de 3.407.114.

5. Llicències urbanístiques.

S'acorda concedir la llicència urbanística següent:

O.M. 15/90 a Miquel Bagué i Salavedra, per a la construcció de paret de tanca en el llinar de la seva propietat.

6. Ordenança de Circulació de les vies públiques urbanes.

S'acorda aprovar inicialment l'Ordenança de Circu-

lació de les vies públiques urbanes, i exposar-la al públic als efectes de consulta i reclamacions (el resum d'aquesta Ordenança, va ésser distribuïda junt amb la Tosquijsa núm. 15).

7. Adquisició de material informàtic.

S'acorda adquirir 1 Ordinador Tandom PCA 20SL i 1 impressora Laser Fujitsu RX-7100, tot plegat per import de 553.280 ptes. com també un paquet de programes per import de 700.000 mes el 12% d'IVA, segons el pressupost presentat.

8. Aprovació projecte crèdit amb el Banc de Crèdit Local d'Espanya.

S'acorda contractar crèdit amb el B.C.L.E., d'acord amb el projecte presentat, quines condicions bàsiques són:

Import	12.695.250
Finalitat finançament obra pública "Abastament d'aigua a Sant Dalmai" termini d'amortització	13 anys.
Tipus d'interès	12,50% anual.

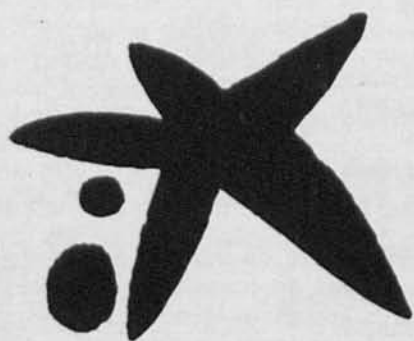
9. Expedient d'apressament contra deutors de l'Impost de circulació.

S'acorda instruir expedient d'apressament dels deutors de l'impost de circulació de vehicles, anys 87, 88, i 89.

10. Contractació directe d'empresa de neteja per manteniment edificis públics.

S'acorda contractar pel sistema de contractació directa, a empresa de manteniment per portar a terme la neteja dels locals municipals i escoles públiques de Vilobí, així com aprovar les clàusules particulars d'aquesta contractació i consultar al menys a 3 empreses especialitzades.

11. Torn de precís i preguntes, sense intervencions.

"la Caixa"

CAIXA DE PENSIONS

Oficina de PALAU SACOSTA - Girona (270)

C. Marquès Caldes de Montbui, 37 - Tels. 20.52.86 - 20.51.13

Sessions del dia 26 d'octubre de 1990

1. Aprovació de l'esborrany de l'acta de la sessió de 28 de setembre de 1990, amb rectificacions.

2. Tràmit urgent:

Es declara l'urgència del tema, i seguidament després de seguir tots els protocols estipulats es nomena regidor d'aquest Ajuntament a Josep Borrell i Mató, en substitució del senyor Pere Matamala i Crous, que va morir el passat dia 28 de setembre.

3. Tràmit ordinari:

a) Concedir ajut econòmic als veïns del camí de l'Aeroport, per import de 50.000 ptes., en concepte d'arranjament de l'esmentat camí, en el seu tram fins al restaurant Bell Racó, d'acord amb les condicions estipulades.

b) Contractar directament l'obra d'arranjament dels carrers Pere Antoni i Joan Maragall d'aquest municipi, degut a l'urgència de l'obra esmentada.

c) Donar-se per assabentats de la col·locació de 1 campana de recollida de vidre a cada nucli urbà.

d) S'acorda modificar l'acord de la sessió anterior, referent a l'adquisició d'un ordinador, per considerar aconsellable, adquirir el PCA 40SL, i processador 80386, per import de 399.000 ptes.

e) Adquirir els aparells que configura el Sistema Multilínea, a Telefònica d'Espanya.

4. Factures pendents.

Aprovar la relació de factures presentades durant el mes d'octubre, per import total de 1.631.777 ptes.

5. Llicències urbanístiques.

S'acorda concedir les llicències urbanístiques següents:

O.M. 16/90 a Construccions Pujol S.A., per reforma de local existent al C/ Sant Narcís, 2 de Vilobí, propietat de les Sra. Castellà.

O.Mj. 7/90 a Joan Boadella i Vidal, per a la realització d'obres d'acabament d'edifici amb 4 habitats, a la Travessia Madrenys de Vilobí.

H.U. 2/90, informar favorablement l'expedient de construcció d'habitatge unifamiliar aïllat, en la finca Can Viader, sol·licitada pels Srs. Tomàs-Salmaña, atès que es compleixen els requisits establerts.

A.C. 1/90 concedir llicència definitiva d'obertura d'establiments a Lourdes Palou i Mir, per l'establiment de supermercat a la Plaça Catalunya.

(O.M. = Obra menor, O.Mj. = Obra Major, H.U. = Habitatge unifamiliar aïllat, A.C. = Activitat Classificada).

6. Sol·licitud de subvenció per activitats extraescolars.

S'acorda sol·licitar a la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa, subvenció per import de 1.604.000 ptes., en concepte d'activitats extraescolars subvencionades per l'Ajuntament durant l'any 1989.

7. Unitat d'Actuació núm. 1 de Vilobí.

S'acorda proposar als propietaris dels terrenys de l'unitat d'Actuació núm. 1 de Vilobí, que amb antel·lació al 30 de novembre presentin document de manifestació de conformitat d'urbanitzar els carrers Pere Antoni i Joan Maragall, i aportar la quantitat del 50% del pressupost d'aquesta obra, per ésser aquest percentatge el que els hi correspon aportar, tant en terrenys com en finançament.

8. Adjudicació contracte de neteja.

S'acorda adjudicar a l'empresa INSEMA S.A., el contracte d'assistència pel manteniment dels locals muni-

cipals i escola pública, per import de 400.282 ptes / mes.

9. Modificació Ordenances Fiscals.

S'acorda modificar les ordenances fiscals segons l'esquema següent:

TAXES

Núm. Ordre	TÍTOL	TARIFA ACTUAL	TARIFA 1991	
5	Escombraries	4.000	4.200	
		8.000	9.200	
		15.000	17.250	
6	Clavegueram	500	1.000	
		2.000	4.000	
		2.500	5.000	
7	Cementiri	500	1.000	
8	Obertura Establiment-	5.000	10.000	
		LLAR D'INFANTS,	2.500	
c)	assistència	6.000	6.600	
		hores eventuais	300	330
		hores fixes mensuals	1.500	1.650

Aquestes modificacions de tarifes estaran exposades al públic als efectes de consultes i reclamacions.

10. Homenatge a Joaquina Mató i Rabionet.

S'acorda retre homenatge a Joaquina Mató i Rabionet, en motiu de la seva jubilació com a treballadora d'aquest Ajuntament, com a mostra per a l'agraïment de la Corporació a la tasca realitzada.

11. Subvenció al grup de teatre Undarius.

S'acorda atorgar subvenció al grup de teatre Undarius, per a l'adquisició de taula de so, aquest material serà d'ús, pel grup teatral, i de propietat municipal.

12. Torn de precs i preguntes. Sense intervencions.

Parlem del patinatge

Ja fa més d'un any que en Joan Parareda és al capdavant del CLUB PATÍ VILOBÍ, i aprofitant el bon moment que travessa el Club, sobre tot després de l'èxit del Festival de Patinatge de la Festa major d'enguany hem cregut que valia la pena fer-li una entrevista, per fer a manera de balanç una revisió del que ha estat aquest any i de quines perspectives té pel futur.

Molt amablement s'hi ha prestat, i vet-ho-aquí la resposta donada a uns quants temes plantejats per TOSQUIJA

TOSQUIJA- *Qui forma part de la Junta actualment, perquè et vares trobar que pràcticament no n'hi havia.*

Joan Parareda- Diré que la Junta la forma quasi la majoria dels socis, ja que en moments de feina com són la preparació d'un número nou, i sobretot el Gran Festival de Patinatge de la festa major gairebé tots els pares hi són pel mig; especialment Maria Franch, en Llorenç Roura, en Joan Parramon i l'Amat de Sant Delmai, aquest amb jo mateix al capdavant som els que formen la junta.

Exhibició de patinatge a la pista poliesportiva de Vilobí d'Onyar

TOSQUIJA- *De socis com n'estem?*

J.P.- Actualment en soms 28, que Deu n'hi do per Vilobí, si repassem el nombre de persones que de manera assídua i constant segueixen activitats que es monten a Vilobí, us adonareu que són molts, i que ens agradaria que fossin mes, i de cares a la primavera tenim anunciades noves altes. Ara els patinadors són petits, la majoria de entre 4 i 12 anys. Això és molt bo perquè permet fer grups igualats a l'hora que és la base per tenir una bona preparació.

TOSQUIJA- *En quina situació econòmica es troba el Club?*

J.P.- Entre l'augment de les quotes de soci i la col·laboració de tots els establiments del poble i rodalies en la panera de la Festa Major (aprofito l'avinentsa de TOSQUIJA per donar les gràcies a tothom) ens anem sortint bé. Això junt amb l'aportació de l'Ajuntament ens permet tenir maniobra per dos mesos de monitora i fer els festivals de la festa, fins i tot hem pogut ajudar a pagar alguns vestits dels números que tenim.

TOSQUIJA- *Parla'ns de la Sta. Nuri, la monitora.*

J.P.- Ja porta tres anys en el Vilobí, i esperem que en sigui molts més; tothom n'està content i ella mateixa diu que no en plegaria per res del món. Quan el president anterior va plantejar i fer el canvi a molts semblava delicat, però fou un encert, i repeteixo tots, pares i nenes n'estem molt contents i molt compenetrats.

TOSQUIJA- *Passem balanç del darrer any.*

J.P.- S'han fet mes números i hem participat en més festivals; hem anat a les pistes i pavellons dels millors Clubs de la província. Potser destacaria Figueres, Platja d'Aro, Girona, Sta. Coloma, etc. entre d'altres. Tot això es veu reflectit en el Festival de la festa, en el que hi havia dotze Clubs, els més representatius, que junt amb nosaltres mateixos ens va permetre fer dues hores de patinatge (més de 22 números diferents), cosa mai vista a Vilobí.

TOSQUIJA- *Fes-nos una visió del futur: Perspectives del Club.*

J.P.- Continuar sempre la marxa ascendent del Club Patí Vilobí en el moment que un patinar destaquí ja acudirem a Campionats, que és on realment es veurà el nivell que tenim. En tot cas pensem que sense tenir un pavelló cobert és molt difícil assolir bons nivells. Hem vist en les nostres sortides que els Clubs punters tots tenen pavelló cobert i això els facilita l'entrenament i l'organització de campionats.

Nosaltres també estem capacitats i amb nivell organitzatiu per fer-ne però pels campionats Territorials es necessita pavelló, amb pista descoberta no te'ls deixen ni demanar.

TOSQUIJA- *Necessitats i propostes.*

J.P.- Tenim cobert el tema de la música, que al ser exterior mai serà de bona qualitat, però de moment va bé. De manera absoluta necessitem el pavelló cobert, ja hem explicat que això és bàsic per anar més amunt del que estem. De manera immediata fan falta vestidors i lavabos de manera que es pugui tenir la roba penjada a cobert. Penseu que a l'acabar de patinar no es poden dutxar ni canviar-se i els cal anar vestits amb malla a casa seva; imagineu-vos que seria que els jugadors de un equip en acabar un partit se n'anessin amb les samarretes molles i suades cada un a casa seva. Ara a l'hivern amb la fred que fa s'han d'abrigar ràpidament i posar-se al cotxe i cap a casa. Creiem que en les properes eleccions municipals tots els grups s'haurien de plantejar seriosament de dotar a la pista d'uns espais coberts aptes per vestidors i lavabos. En aquest punt ens afegim a la demanda que l'organitzador del Futbol sala ha fet i el recolzem totalment.

pirueta final de l'exercici.

TOSQUIJA- En Parareda ens ha fet la visió de gairebé un any és un any d'anar cap amunt, els hi desitgem tota classe d'èxits i esperem que les seves previsions i desitjos puguin assolir-se, de manera que quan tornem a parlar-ne llargament ja es pugui fer a sopluc de les casetes de la pista.

Vilobí CF Tercera Divisió

enguany el Vilobí està portant una temporada molt bona i acertada, pràcticament amb la mateixa plantilla de l'any passat. Després de la jornada 18, ocupa el segon lloc de la classificació amb cinc positius i tan sols està a dos punts del primer; és a dir que si la classificació final fos així, el VILOBÍ, C.F. jugaria la promoció per pujar a SEGONA B.

La greu lesió de Gelso ASSIS, que va marxar finalment a Brasil; el fitxatge de Josep Blanquera pel F.C. BARCELONA, la baixa de BERNAL, i la lesió de CUNILL en els darrers partits, fan encara més meritòria la classificació Vilobinenca.

El Vilobí, en un dels molts dies que ha jugat al vespre.

Benet Masferrer i Rafel Mato un tandem de molta qualitat.

LLUÍS MOLINS

Juvenils

Els Juvenils del VILOBÍ, C.F. (Lliga Nacional) hauran de jugar la fase de descens per la permanència a la categoria, ja que han quedat a tan sols un punt per la salvació definitiva en aquesta primera etapa.

A la segona fase tindran que lluitar per no baixar a PREFERENT REGIONAL amb els últims del seu grup; S. OLIVAR, BLANCA SUBUR i SANTS, i també amb els quatre últims classificats del Grup de LOGROÑO i PAMPLONA, OBERENA, CHANTREA, LOGROÑES-B i PENYA BALSAMISO.

Els quatre primers classificats salvaran categoria, i els partits començaran el tretze de gener. El nou entrenador dels juvenils (després d'haver estat cessat Ramon Gasca) és Josep Massaguer, té 30 anys, és de Santa Coloma de Farners i seleccionador del "Gironés" sub-14.

Plantilla Vilobí C.F. (Juvenils).

Equip tècnic i jugadors a la banqueta del Vilobí.

Classificació final (1a fase)

Equip	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	Pts.
Zaragoza	14	9	1	4	27	17	19
Mercantil	14	7	4	3	31	20	18
Vilafranca	14	6	4	4	22	15	16
Oliver	14	5	6	3	19	18	16
Vilobí	14	7	1	6	32	30	15
S. Oliver	14	4	2	8	18	30	10
Blanca Subur	14	3	4	7	17	32	10
Sants	14	3	2	9	23	27	8

LLUÍS MOLINS

Cadets

Els Cadets, és l'equip que està realitzant la millor campanya en la present temporada; amb la victòria sobre el seu màxim rival, el RUCANOR per 3-1, es reafirma en el primer lloc de la classificació, sense haver perdut mai cap punt.

Plantilla Vilobí C.F. (Cadets).

PLANTILLA

COGNOMS I NOM	LLOC I DATA DE NAIXEMENT
ALVAREZ VENTOS, JORDI	GIRONA 07-07-1975
ARAN GIBERT, FERRAN	GIRONA 19-09-1975
BOSCH PLA, XAVIER	GIRONA 23-05-1975
BUSQUETS AURICH, GERARD	VILOBÍ D'ONYAR 17-07-1976
COLL CORREDOR, ERNEST	GIRONA 10-01-1975
GALÁN QUERALT, RAÚL	BARCELONA 22-08-1976
GARCÍA LARDIN, JORDI	GIRONA 20-02-1975
GIL SÁNCHEZ, ISMAEL	GIRONA 15-01-1975
GONZÁLEZ SUBIRANA, EDUARD	CASSÀ DE LA SELVA 15-01-1975
GÜELL PLANELLA, LLUÍS	VILOBÍ D'ONYAR 09-09-1976
MATAMALA MUNTADAS, JORDI	VILOBÍ D'ONYAR 18-05-1976
MATAS SOLER, DANIEL	SALT 12-04-1976
MURATORI CASTELLÓ, LLUÍS	BARCELONA 13-02-1975
PLANELLA SOLER, DAVID	VILOBÍ D'ONYAR 17-02-1976
SOLIGUER FABREGAS, GABRIEL N.	GIRONA 08-06-1975
VINOLES BUSQUETS, JORDI	AMER 25-06-1976

Entrenador: Jimi Coll

Classificació final (1a fase)

Equip	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	Pts.
Vilobí	13	13	0	0	120	10	26
Maristes	13	11	1	1	68	22	23
Rucanor	13	11	0	2	70	12	22
Bons Aires B	13	10	1	2	94	25	21
Cristinenc	13	8	1	4	60	23	17
Vilartagues	13	8	1	4	60	30	17
Salt	13	7	1	5	57	27	15
P. Sport	13	7	0	6	35	29	14
Montessori	13	5	2	6	32	60	12
Roses	13	4	3	6	23	53	11
Cassà	13	4	2	7	27	58	10
Guixols	13	3	1	9	34	56	7
Quart	13	2	0	11	24	52	4
Vila-roja	12	1	2	9	21	71	4
Coma Cros B	13	1	1	11	17	109	3
Llogostera	12	0	0	12	7	112	0

LLUÍS MOLINS

Infantils

Preferents Provincial

Entrenadors: Agustí Pratsevall Gispert i Joan Blanquera Albarracín.

Plantilla Vilobí, C.F. (Infantils).

PLANTILLA

COGNOMS I NOM	LLOC I DATA DE NAIXEMENT
ARIMANY FERRER, JOAN	ARBÚCIES 11-03-1977
AURELL JOLY, DANIEL	GIRONA 19-04-1977
BOSCH PI, DAVID	GIRONA 19-07-1977
CORNELLA PLANA, RICARD	VILOBÍ D'ONYAR 09-5-1977
CUENCA VILCHEZ, DAVID	VILOBÍ D'ONYAR 18-10-1978
DÍAZ DÍAZ, DANIEL	BARCELONA 19-06-1978
DÍAZ FERNÁNDEZ, JOAN MANUEL	VILOBÍ D'ONYAR 12-10-1977
GONZÁLEZ RAJO, JOAN IGNACIO	VILOBÍ D'ONYAR 11-09-1977
GÜELL PLANELLA, JOAQUIM	VILOBÍ D'ONYAR 10-11-1977
JUNCA VICENS, JOAN ENRIC	GIRONA 08-06-1977
MASFERRER ESCAVIAS, ALEX	GIRONA 02-05-1978
MATAMALA MUNTADAS, XAVIER	VILOBÍ D'ONYAR 20-08-1978
PARES MAIDAGAN, MARC	GIRONA 27-01-1977
PLANAS MUÑOZ, CARLES	GIRONA 11-02-1978
PUIG BOUZA, JOAQUIM	GIRONA 19-03-1978
QUERALT MIRBELLE, GAEL	BARCELONA 21-08-1977
ROVIRA BONET, PAU	VILOBÍ D'ONYAR 29-06-1977
SOLER PLANIOL, JORDI	ARBÚCIES 08-07-1978
VILA LIGERO, JORDI	GIRONA 25-02-1977
VILARO MORA, ALBERT	RIUDELLOTS DE LA SELVA 09-10-1978

Després de la jornada 13 el Vilobí ocupa el 3r lloc de la classificació a tan sols 3 punts del primer; el Figueres.

LLUÍS MOLINS

Alevins / Preferent Provincial

PLANTILLA

COGNOMS I NOM	LLOC I DATA DE NAIXEMENT
BONANY RODRÍGUEZ, XAVIER	BARCELONA 21-08-1980
CARRUANA PÉREZ, JORDI	VILOBÍ D'ONYAR 18-10-1980
CEBALLOS UCLES, XAVIER	GIRONA 16-08-1979
COMPANY TORRES, MARC	GIRONA 14-03-1979
FIGUERAS SÁNCHEZ, LLUÍS	VILOBÍ D'ONYAR 16-03-1981
FIGUERAS SÁNCHEZ, PERE	VILOBÍ D'ONYAR 08-01-1979
GÁLVEZ HERRERA, FRANCESC	GIRONA 16-09-1980
GARRANCHO GARRANCHO, M. A.	VILOBÍ D'ONYAR 29-03-1979
JOU BARROT, DAVID	GIRONA 23-12-1980
MIRÓ GUILLAMÍ, ANIOL	BARCELONA 17-07-1979
PLANELLA ADROHER, LLUIS	SALITJA 01-05-1980
RAFART MOLINS, MARC	GIRONA 19-04-1979
TURON MAGEM, DANIEL	VILOBÍ D'ONYAR 19-01-1979
VALVERDE PAGES, SERGI	GIRONA 29-09-1979
VENDRELL RESINA, DAVID	GIRONA 24-02-1980

Entrenadors: Oscar Aja Barrera i Ramon Casellas Roura

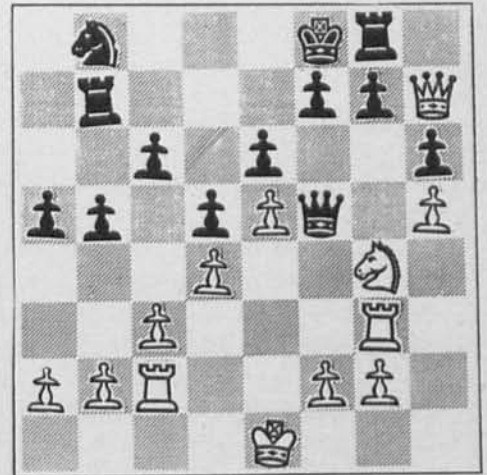

La Plantilla dels Alevins formen una verdadera escola de futbol.

LLUÍS MOLINS

Problema d'escacs

Blanques juguen i guanyen:

Solució:

- 3. CXd + PxC
- 2. CxPf + R1A
- 1. DXT + RxD

PERE NAVARRO

CAJA DE MADRID

Travessia Casa de la Vila, 2

VILOBÍ D'ONYAR

Novetats

1) Servei Municipal per afavorir el Transport col·lectiu-. A partir del 28 de desembre, i per aprofitar l'antic tauler d'avisos, funciona a Vilobí un servei tendent a reduir els viatges amb cotxe i amb una sola persona. Per exemple: si hom ha d'anar a Figueres, pot passar per Secretaria i fer posar un anunci que digui: dimecres dia 3, viatge a Figueres, sortida a les nou, esmorzar a Ca la Sausa, tornada prevista entre 12 i una, xofer casat i calv de 40 anys, cotxe GTD sense ràdio. I si algú li cal anar a Figueres aquest dia i la resta de condicions li semblen bones, es presenta a les 9 a la plaça vella que d'allà ja faran via segons les condicions anunciades.

Un altre exemple podria ser: jove de 22 anys, amb cotxe XRGTI dia 4 a les 4 de la tarda, va a Barcelona, cotxe amb calefacció i música estèreo sempre a tot volum així no cal conversar, si la companyia s'ho val convida a sopar i el que s'escaigui.

Amb idees com aquestes s'evitaria de veure com a vegades van per l'autopista 4 cotxes seguits de Girona amb una persona a cada un, es gastaria menys gasolina, s'evitarien embussos, problemes de trànsit i d'aparcament i es contribuiria a millorar la relació entre les persones. L'any vinent, per tal diada, ja us parlarem si té èxit.

2) Construcció de la base Nàutica de la Conca de l'Onyar. Segons comentaris de la premsa un grup econòmic amèric, diferent del que havia de fer el Parc Busch, diferent del que vol fer l'urbanització de Busquetes, i diferent del que s'interessa per un camp de Golf als terrenys del RACC a Caldes (es veu que la comarca de La Selva deu ser més ben coneguda, a hores d'ara, pels americans que pels mateixos selvatans), pensa construir una base Nàutica en les planúries de l'Onyar, i sera unes 60 vegades més gran que Empuriabrava.

Saben que això sera possible perquè entre la taparada que representa els talús de l'Eix, més el del TGV, a les pluges fortes que caiguin un cop fetes aquestes obres es probable que Vilobí quedi negat ja es va veure que

feien prospeccions i assatjos amb una grua molt alta en el campanar per fer-lo com un far i tenen el projecte de netejar l'Onyar perquè les aigües siguin més clares (ara són molt espeses i els vaixells no tirarien). Si això arriba a bon port es podrà celebrar des de el turó de Sant Llop, l'inauguració d'aquesta Base Nàutica, convidant-nos a un traginyol de ratafia acompanyat de grana de nous made in USA i escoltar el discurs de les autoritats dels pocs vilobinencs que se n'hagin sortit de l'aigua fins al coll.

Mots encreuats

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										

M. Carme Solà

SOLUCIONS

1. Jovenells. 2. Orenella. 3. Vilania. 4. Eno. 5. Imbeci. 6. Nacra. 7. Odra. 8. Tira. 9. Toot. 10. Teo. 11. Sidney. 12. Tu. 13. Cads.

Verticals

1. Jovenells. 2. Orenella. 3. Velocitat. 4. Eno. 5. Nènia. 6. Clim-òtic.

Horizontals

1. Elaborada. 2. La. 3. Edmond. 4. L. Acta.

HORIZONTALS

1. Xicots. 2. Oreneta. 3. Acció roïna. Partícula negativa. 4. Prefix de vi. No és imbecil del tot. 5. Timbal usat antigament. Bot. 6. Afirmació infantivola amb cua. Proveir d'armes. 7. Llinatge feudal del casal vescomtal de Cerdanya-Comflent. Algunes lletres de Taoista. 8. Fusta que crema (castellà). Polític militar anglès (mort el 1683). 9. Una de simosa. Pronom personal. A Cadis n'hi falta una.

VERTICALS

1. Temps de vida entre la infantesa i la maduresa (plural). 2. Pixaner. 3. Rapi-desa. 4. Nom de lletra. Llibreter establert al país valencià que va editar Tirant lo Blanc. Uroni. 5. Elegia. La mateixa del 6 horitzontal. 6. Paraula relativa al clima partida per un quadre negre. 7. Treballada. 8. Nota musical. Nom propi. 9. Cinquanta. Anarquistes. 10. El sud. Niad. Una de grego.

TANCAMENTS D'ALUMINI P.V.C. I VIDRE PER OBRA NOVA I REHABILITACIÓ

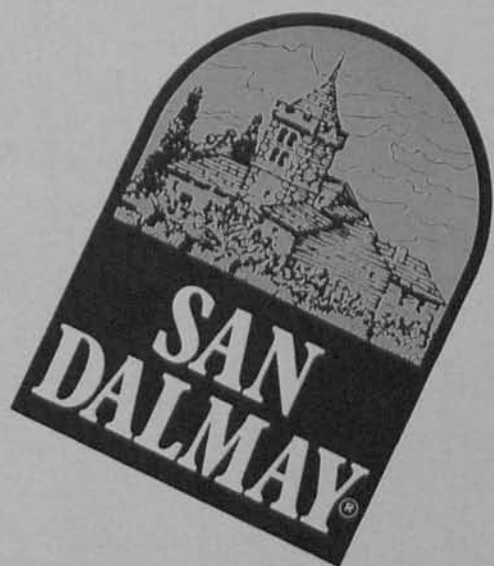

- ✓ Finestres
- ✓ Portes
- ✓ Correderes
- ✓ Mampares de bany
- ✓ Divisions modulars, despatxos
- ✓ Tancaments i tota modalitat de decoració en alumini
- ✓ Miralls, vidres decoratius i jardineres

Pressupostos sense compromís
ALUMINI, garantia europea en anoditzats i lacats **P.V.C.**, perfils i sistemes **VEKA**, núm. 1 a Europa.

Estem al Carrer Ripoll, 30-32 (xamfrà carretera Castanyet) – Telèfon 84 13 67
SANTA COLOMA DE FARNERS (Girona)

Gràcies per la vostra atenció

Especialidades San Dalmay, S.A.

PRODUCTES PURS DEL PORC

PAISATGES A L'ABAST

Camins rurals que menen a la vila. Plens de pols a l'estiu i amb fang i basses d'aigua a la tardor. Amb l'hivern l'aigua es glaça amb les fredors de les matinades. El glaç poc a poc s'arriba a fondre amb la lleugera escalfor del sol hivernal. Resta però el fang que a la propera matinada tornarà a endurir-se amb el fred, i així dies i dies.

Avui aquests camins queden marcats per les roderes de cotxes, motos i tractors.

Abans eren empremtats per roderes de carros, petxades de cavall i marques d'esclop d'algun vailet de pagès que baixava a la vila per anar al col·legi.

Els esclops plens de palla, per esmorteir el fred, i a vegades amb les butxaques plenes de nespres o avellanes per a recuperar les calories perdudes pel camí.

Avui ja s'han perdut els corriols estrets, aptes només per anar a peu o en bicicleta; resten els que serveixen per cotxes i tractors. Ara sembla que amb l'Eix Transversal alguns d'aquests camins quedaran morts, davant una barrera d'asfalt.

Després de tants anys de trepitjar-los, sap greu haver d'aprendre viaranys nous per anar al mateix lloc on ens portaven els vells.

JOAQUIM PUIGVERT I PASTELLS

